

TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL CİNSİYET VE KADIN ALGISI ARAŞTIRMASI 2022

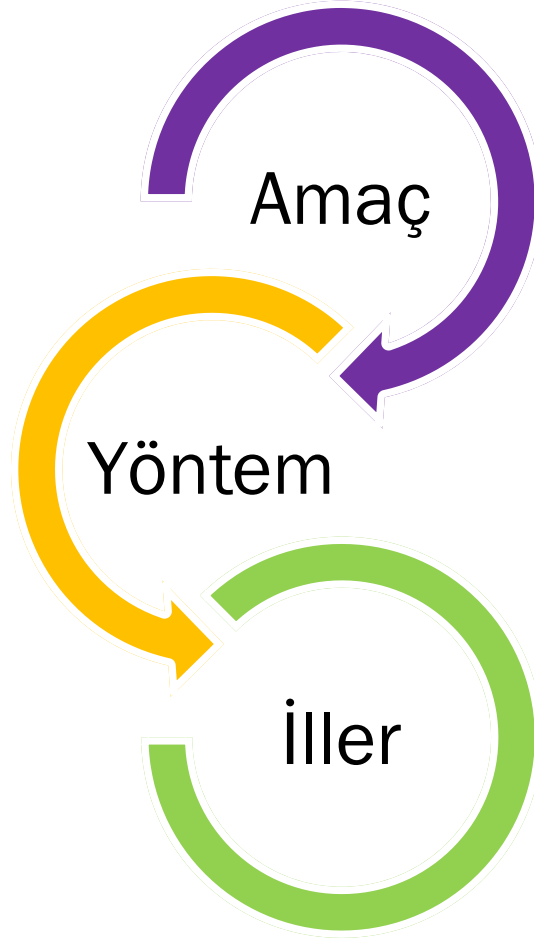

#TTCKAA22

Genel Çerçeve

Araştırma, 2015'den bu yana düzenli olarak toplam 7042 kişi ile yapılmıştır. 2021-2022 yıllarında da 18 yaş ve üzeri Türkiye kent nüfusu temsil eden 2499 kişi ile gerçekleştirilmiştir. 2021 ADNK verilerine göre kent nüfus, toplam nüfusun %93'ünü oluşturmaktadır. Örneklem seçimi küme örneklemesine dayalı rastsal örneklem seçimi ile yapılmıştır. Araştırmanın saha çalışması Haziran-Temmuz 2021 ve Ocak-Şubat 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın saha çalışması Frekans Araştırma tarafından gerçekleştirilmiştir.

Amaç: Türkiye'de kamuoyunun toplumsal cinsiyet ve kadınların kamusal alana katılım düzeyini belirleyen ailevi, toplumsal ve siyasi konulara yaklaşımlarını saptamaktır.

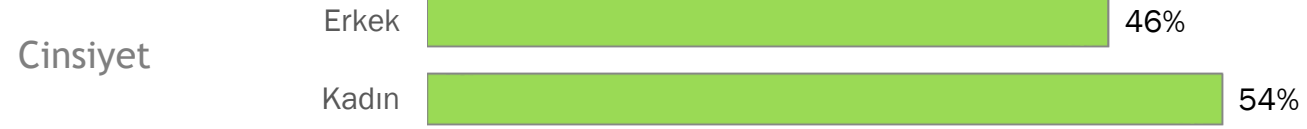
Araştırma verisi toplam **23 ilden** toplanmıştır: Adana, Ankara, Antalya, Batman, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Van, Zonguldak

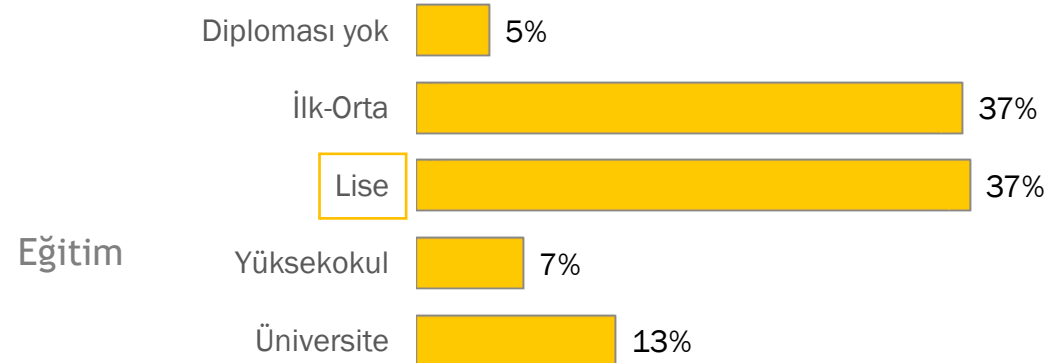
DEMOGRAFI

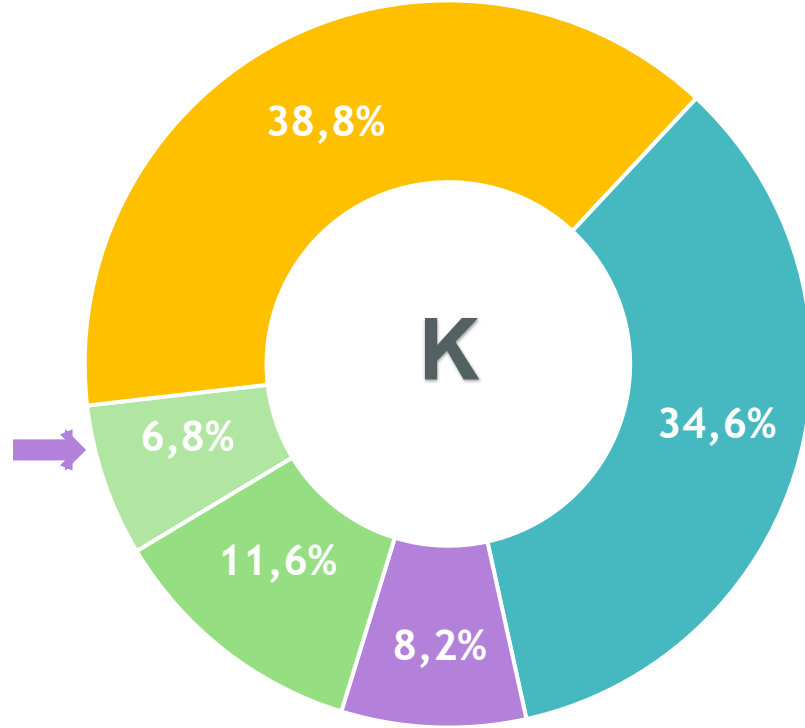
Demografi (2021-2022)

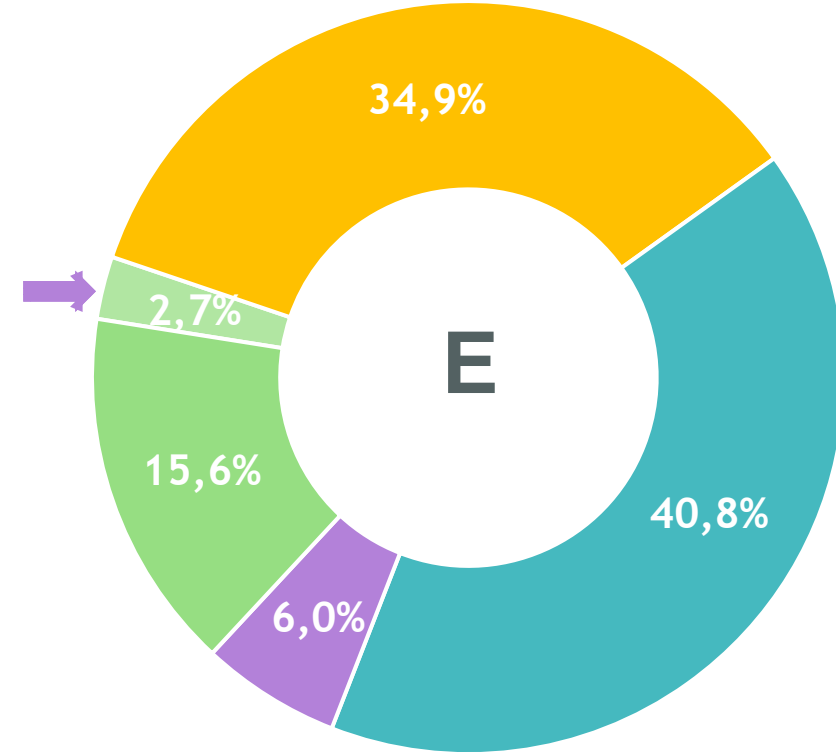
N=2499

Eğitim (2021-2022)

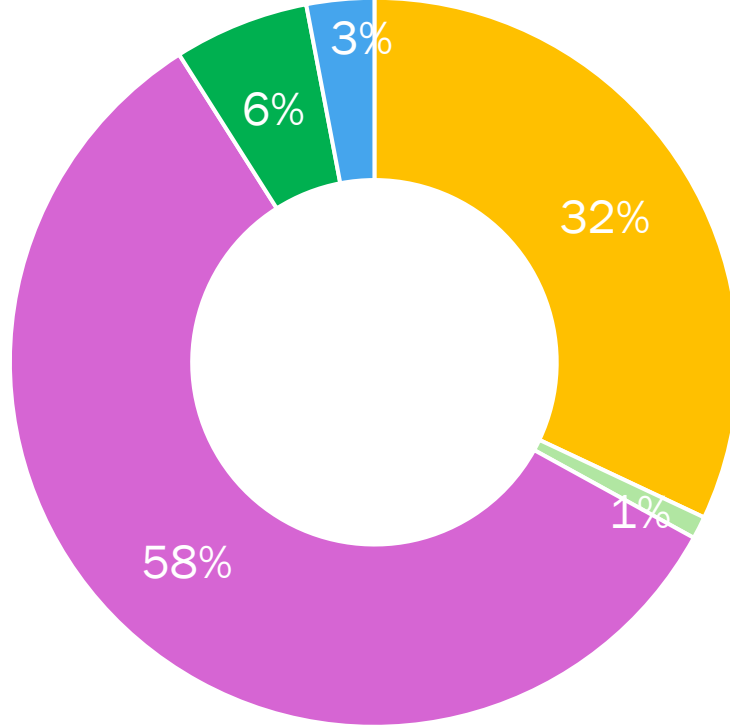
- Diploması yok
- İlk-Orta
- Lise Mezunu
- Yüksekokul
- Üniversite ve üstü

- Diploması yok
- İlk-Orta
- Lise Mezunu
- Yüksekokul
- Üniversite ve üstü

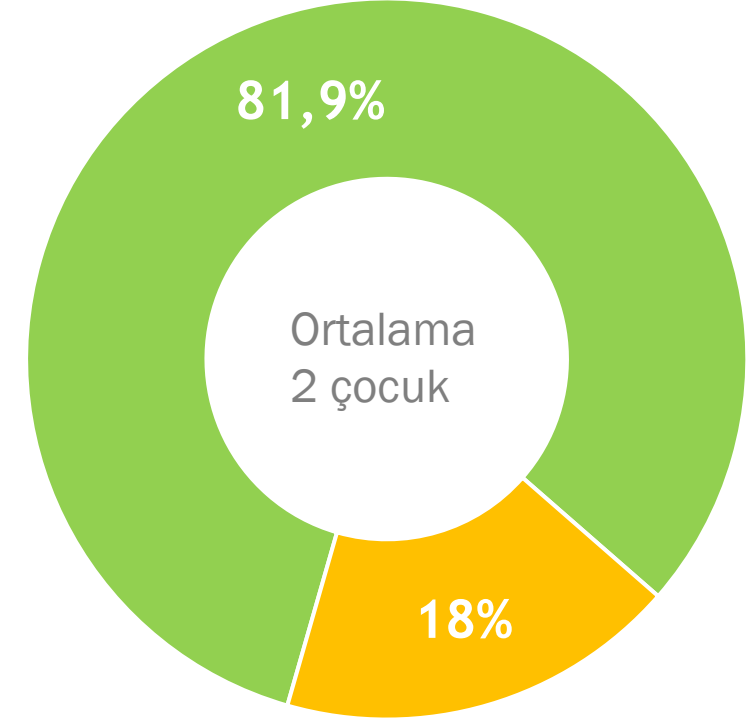
Aile Yapısı (2021-2022)

Medeni Durum

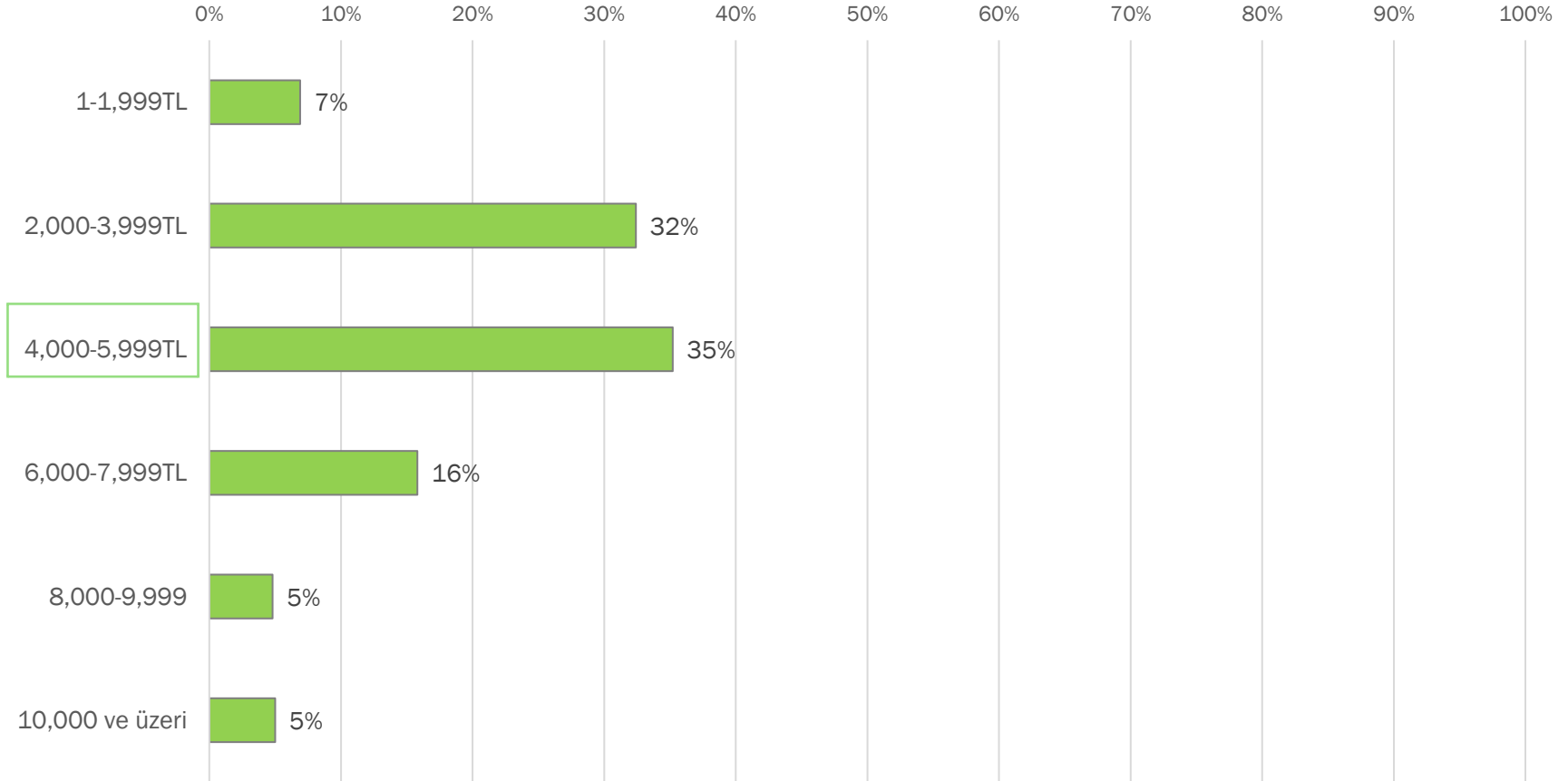
- Bekar
- Birlikte yaşıyor
- Evli
- Boşanmış
- Eşi vefat etmiş

Çocuk Sahibi

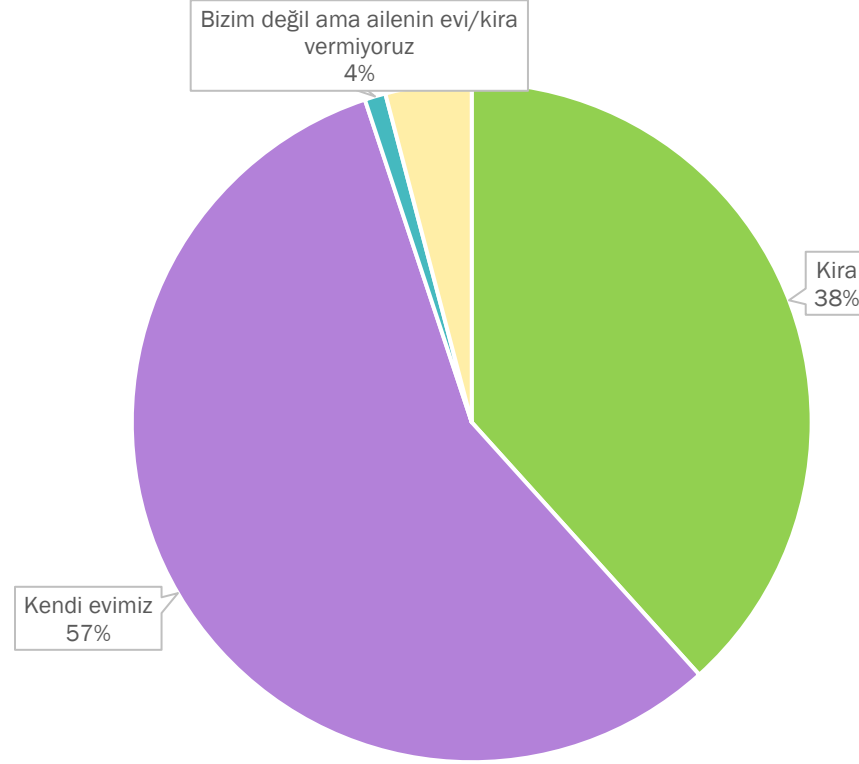

- Evet
- Hayır

Hane aylık ortalama geliri (2021-2022)

Yaşanılan Ev (2021-2022)

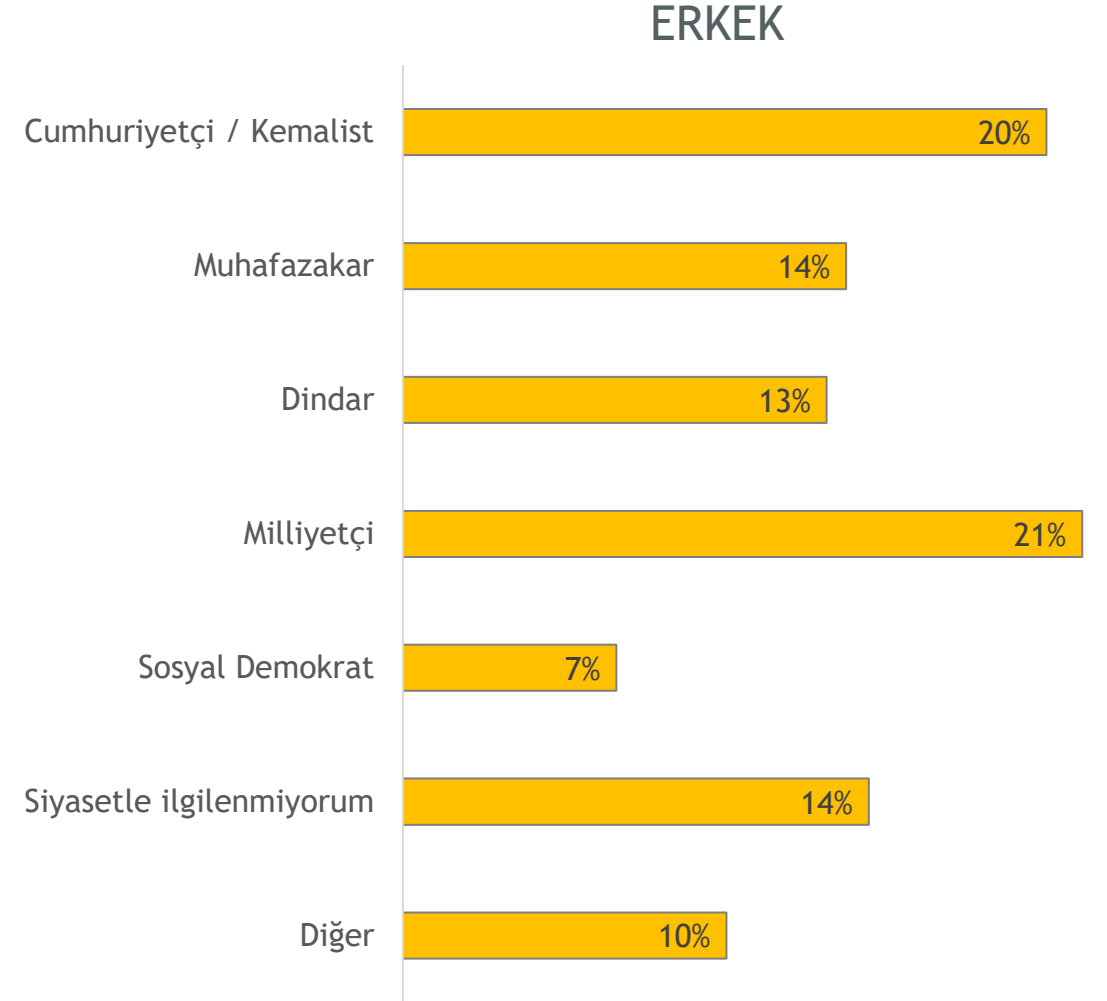
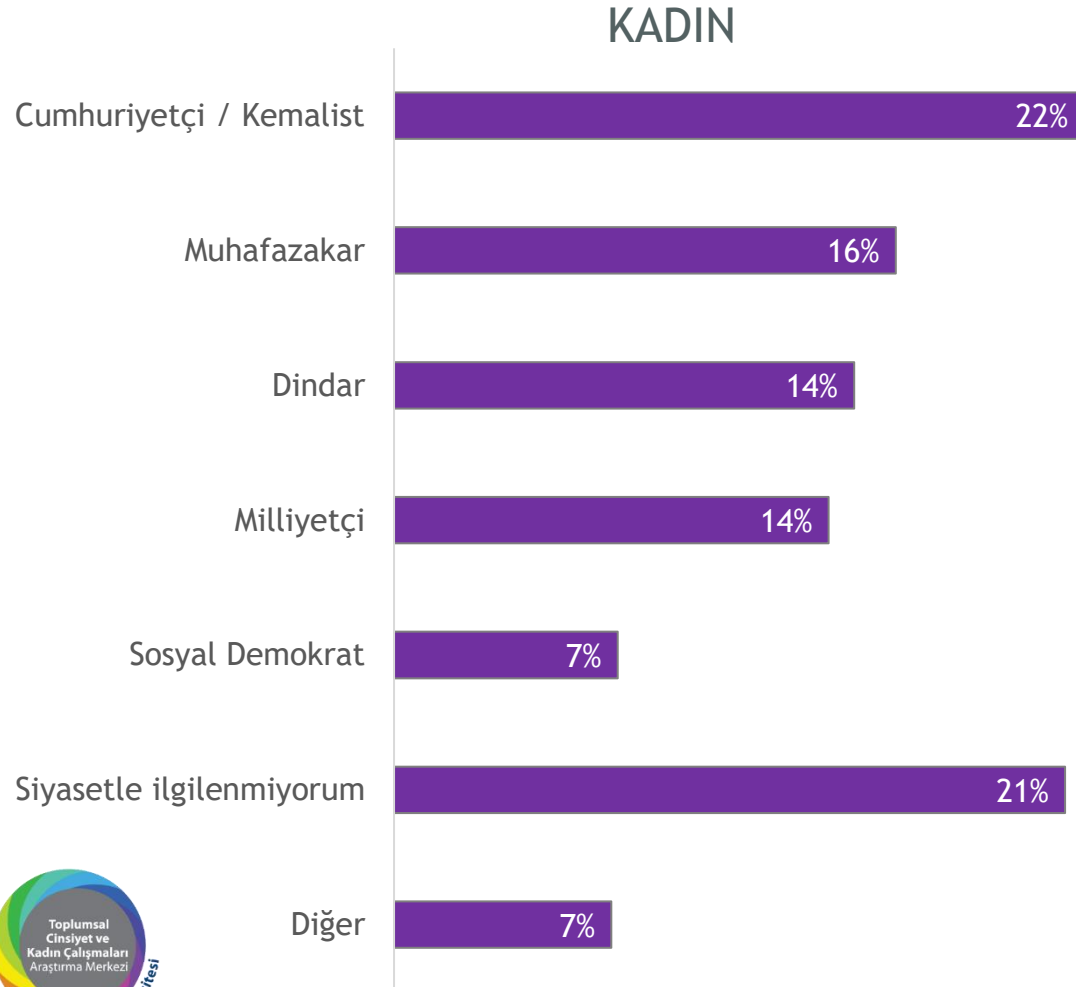
■ Kira ■ Kendi evimiz ■ Lojman ■ Bizim değil ama ailenin evi/kira vermiyoruz

Siyasi tanımlar (2021-2022)

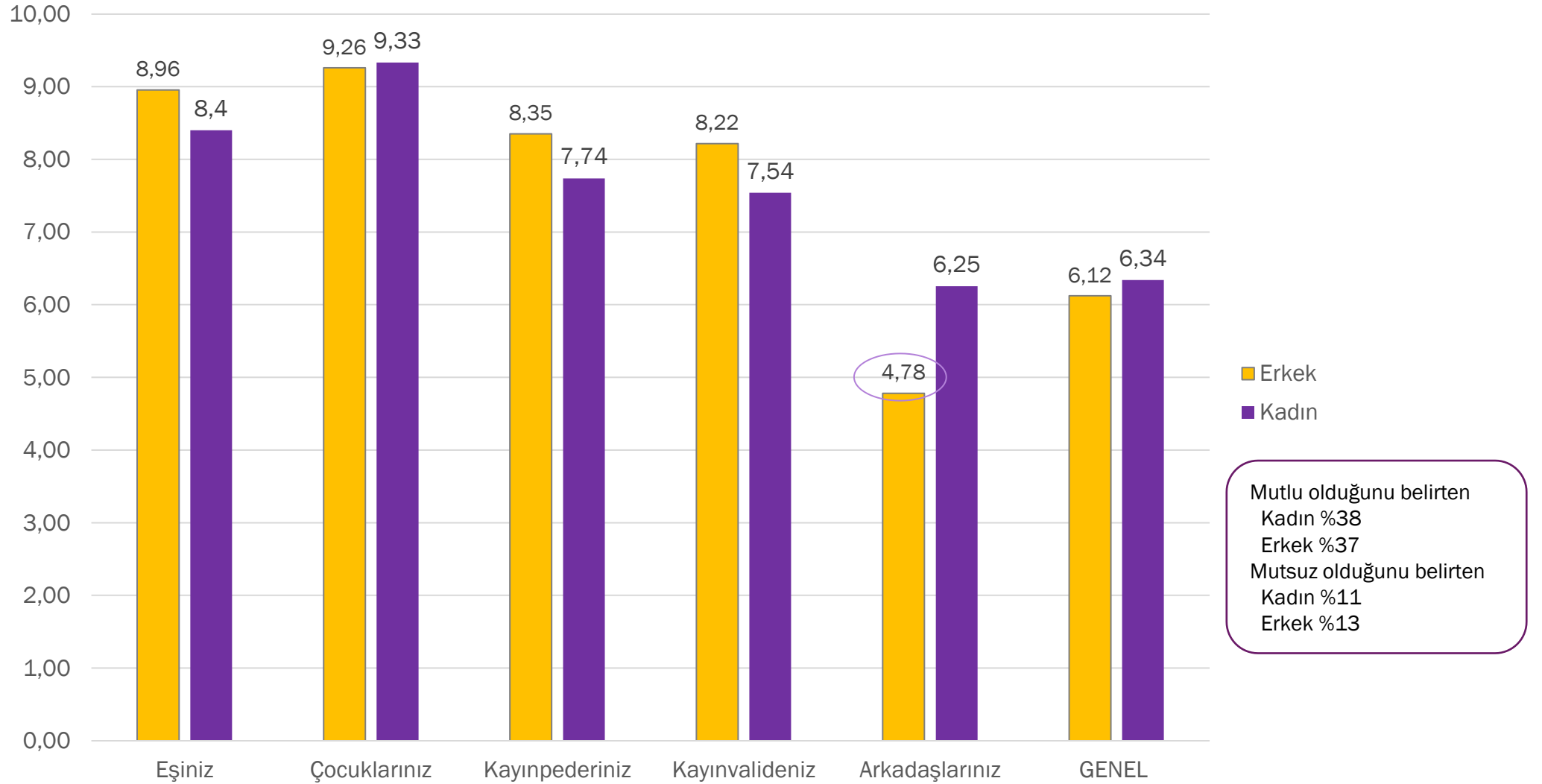
Kendinizi siyasi açıdan nasıl tanımlarsınız?

-Kadınlar arasında “siyasetle ilgilenmeyen” grup geçen yıllara kıyasla daha fazla.
-Erkekler arasında kendini «cumhuriyetçi/Kemalist» olarak nitelendirenler geçen yıllara kıyasla daha fazla.

İlişkiler ve mutluluk (2021-2022)

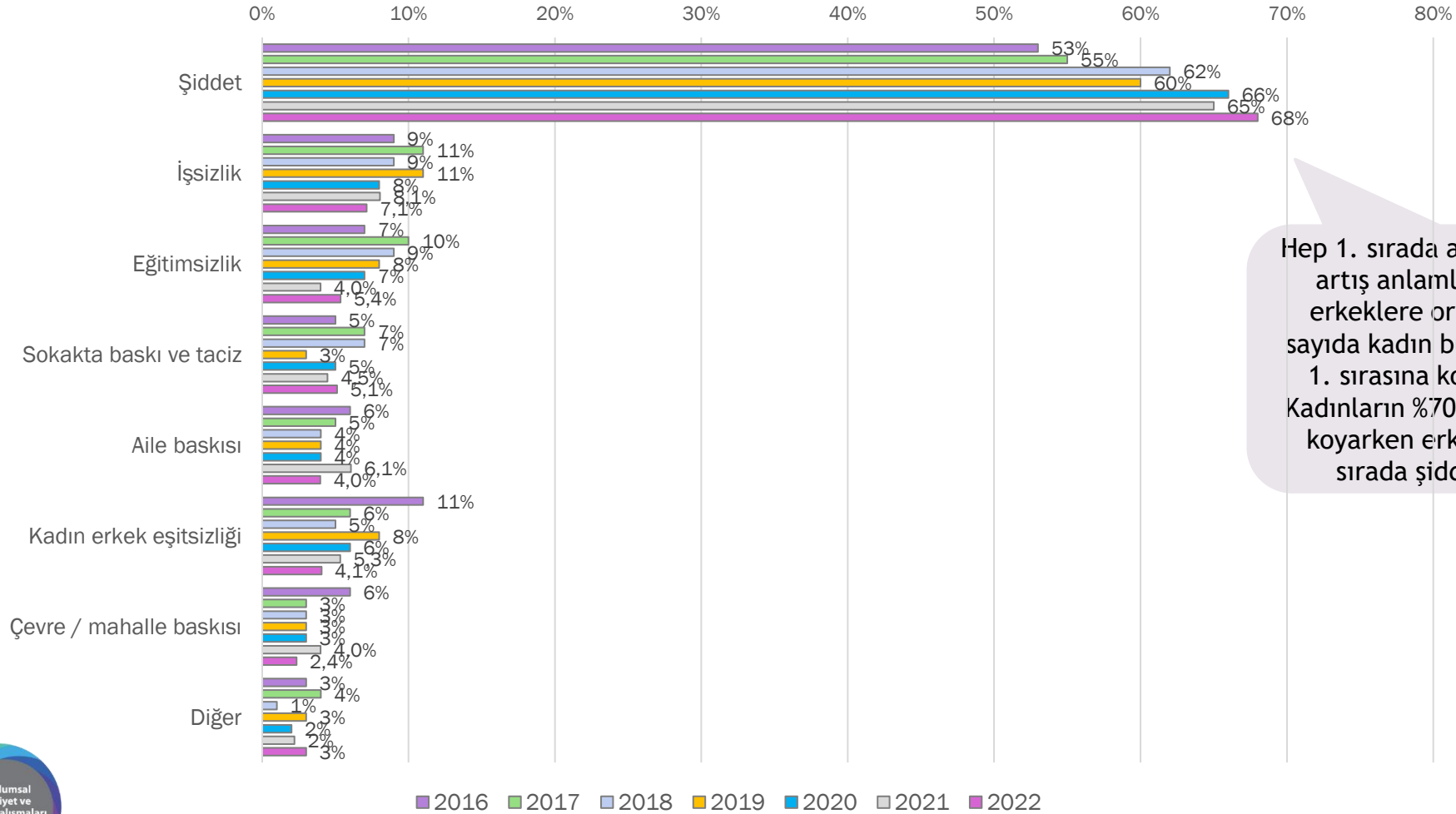
10 üzerinden ortalama

Şiddet ve Boşanma

Kadının Toplumda Yaşadığı En Büyük Sorun

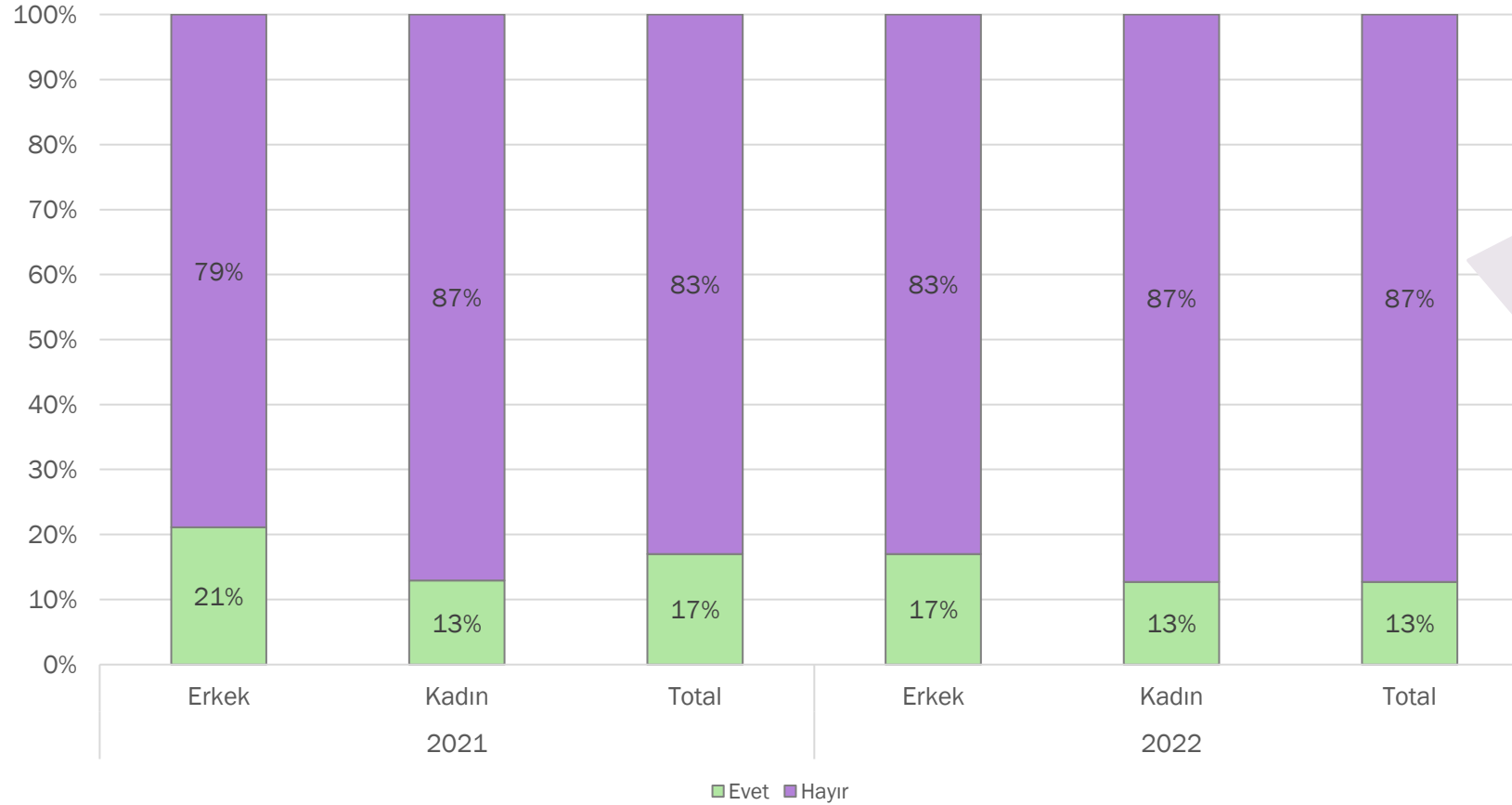
Genel olarak değerlendirdiğinizde, kadınların toplumda yaşadığı en büyük sorunlar size göre nelerdir?

Hep 1. sırada ama, yıllar içindeki artış anlamlı ve 2021-22'de erkeklere oranla, daha fazla sayıda kadın bu sorunu listesinin 1. sırasına koymuş durumda. Kadınların %70'i şiddeti 1. sıraya koyarken erkeklerin %63'ü 1. sırada şiddeti belirtmiş.

Kadına yönelik şiddet (2020-2021)

Sizce Türkiye Devleti kadınları şiddete karşı korumak için yeteri kadar önlem alıyor mu?
N=2499

Herkes devletin kadınlarını korumak için yeterli önlem almadığında hem fikir.
Kadınların devlet tarafından uygulanan önlemleri erkeklere oranla daha yetersiz bulduğu görülüyor.

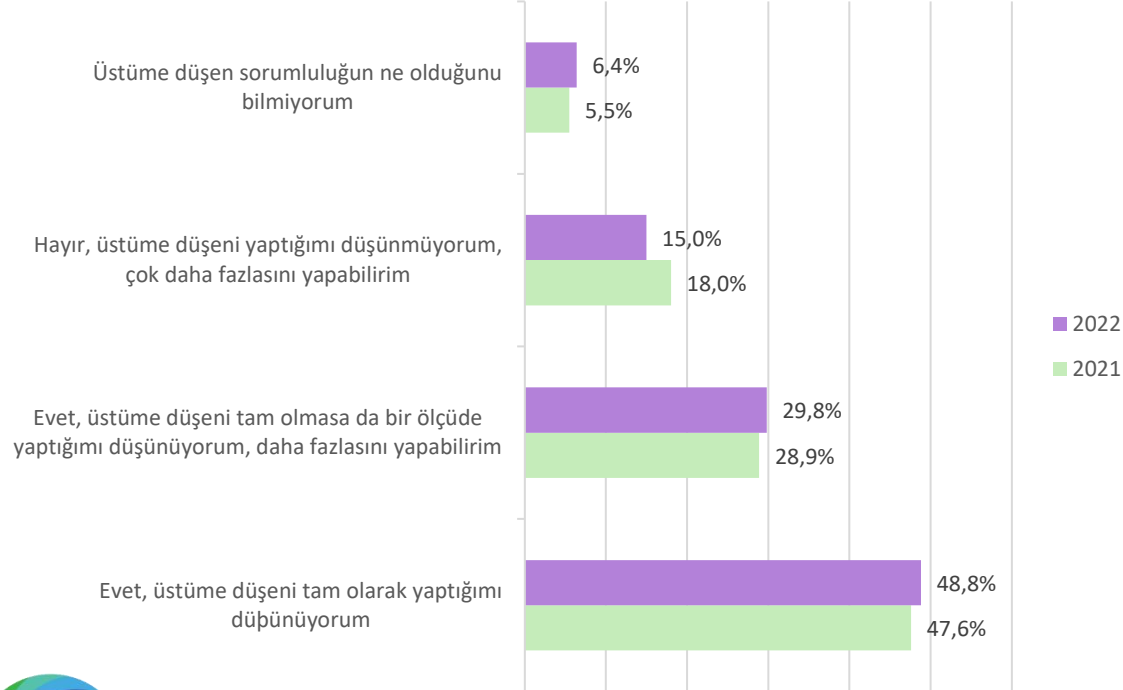
Kadına yönelik şiddet- Bireysel sorumluluk(2020-2021)

N=2499

Erkeklerin büyük bir oranı bu konuda bireysel olarak üstlerine düşeni yaptıklarını düşünürken-
%77₂₀₂₂ - %78₂₀₂₁

ERKEKLER

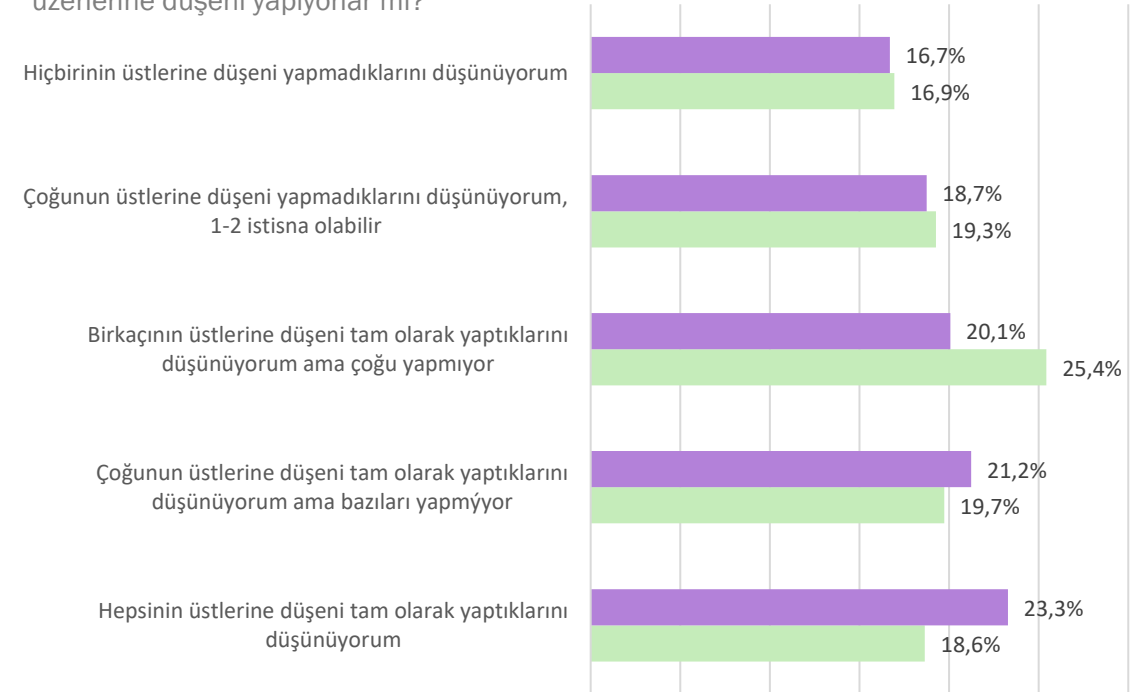
Sizce siz bir erkek olarak toplumda kadınları şiddete karşı korumak için üzerinize düşeni yaptığınızı düşünüyor musunuz?

Kadınlar çoğunlukla erkeklerin bu konuda üstlerine düşeni yapmadıkları kanaatinde
%62₂₀₂₁ - %56₂₀₂₂

KADINLAR

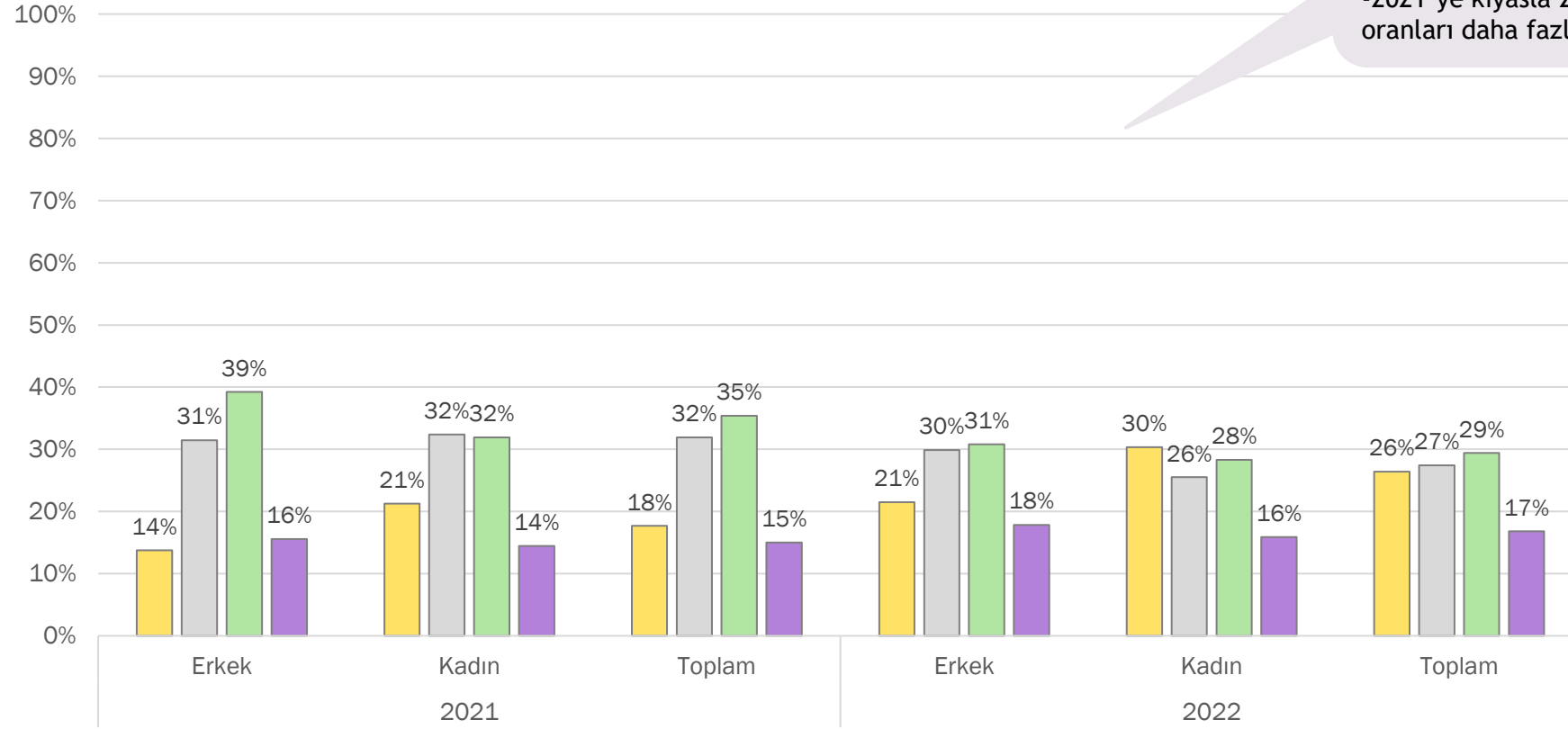
Sizce çevrenizdeki erkekler tanıdıkları kadınları şiddete karşı korumak için üzerlerine düşeni yapıyorlar mı?

İstanbul Sözleşmesi (2020-2021)

İstanbul Sözleşmesi isimli uluslararası bir sözleşmeden bahsedildiği duydunuz mu?
N=2499

-Hiç duymayan oranı kadınlar arasında erkeklere kıyasla daha yüksek.
-2021'ye kıyasla 2022'de duymayan oranları daha fazla.

- Hiç duymadım
- Duydum ama ne olduğunu bilmiyorum
- Duydum ve ne hakkında olduğunu biliyorum
- Duydum ve ne hakkında olduğunu çok iyi biliyorum

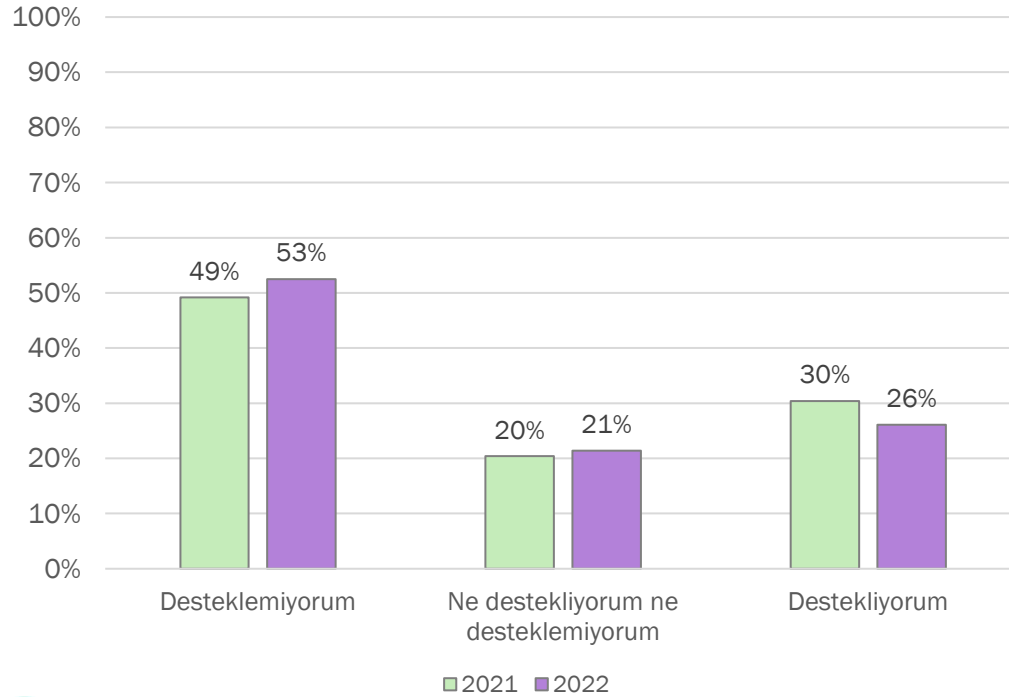
İstanbul Sözleşmesi (2020-2021)

Türkiye'nin bu uluslararası sözleşmeden çıkmasını ne derece destekliyorsunuz?
N=2499

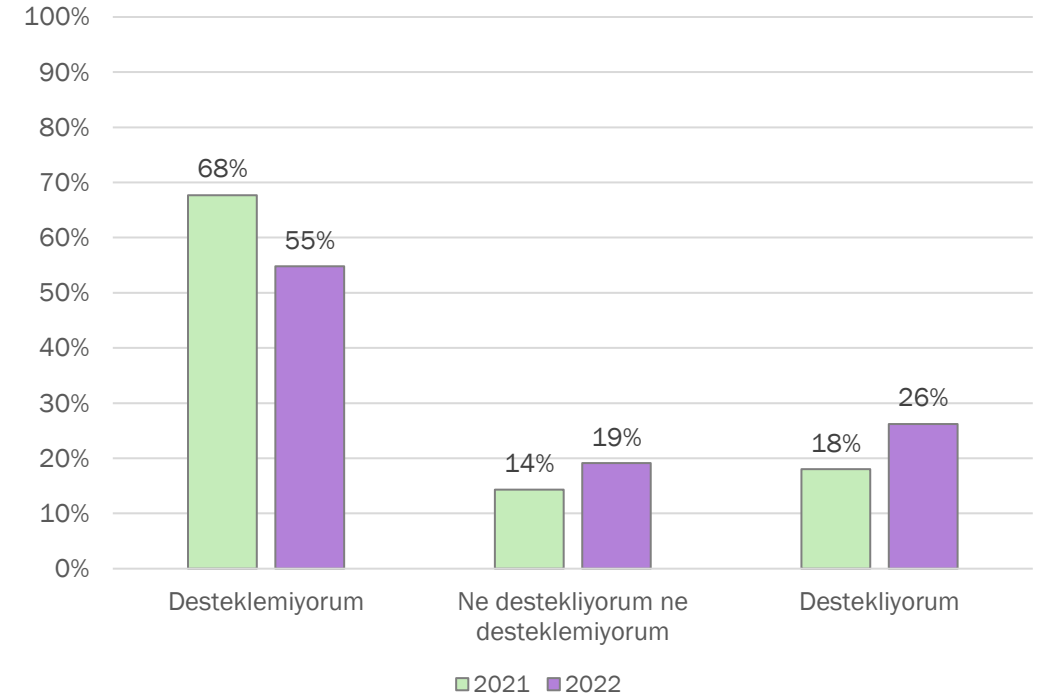
İstanbul sözleşmesinden çıkış kararına destek düşük.

Kadınlar arasında çıkışı desteklememe daha yüksek oranda gözleniyor.

Erkekler

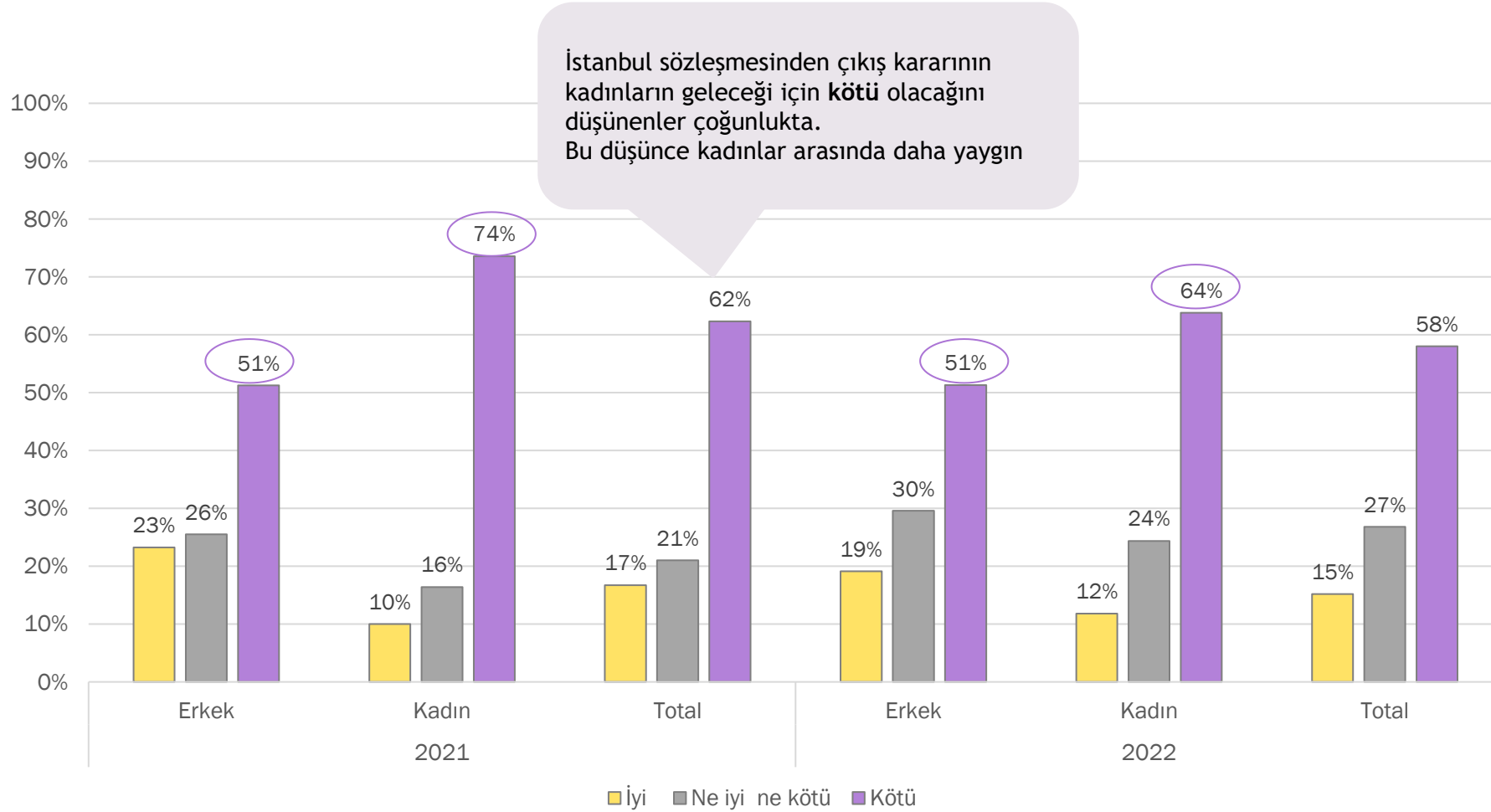

Kadınlar

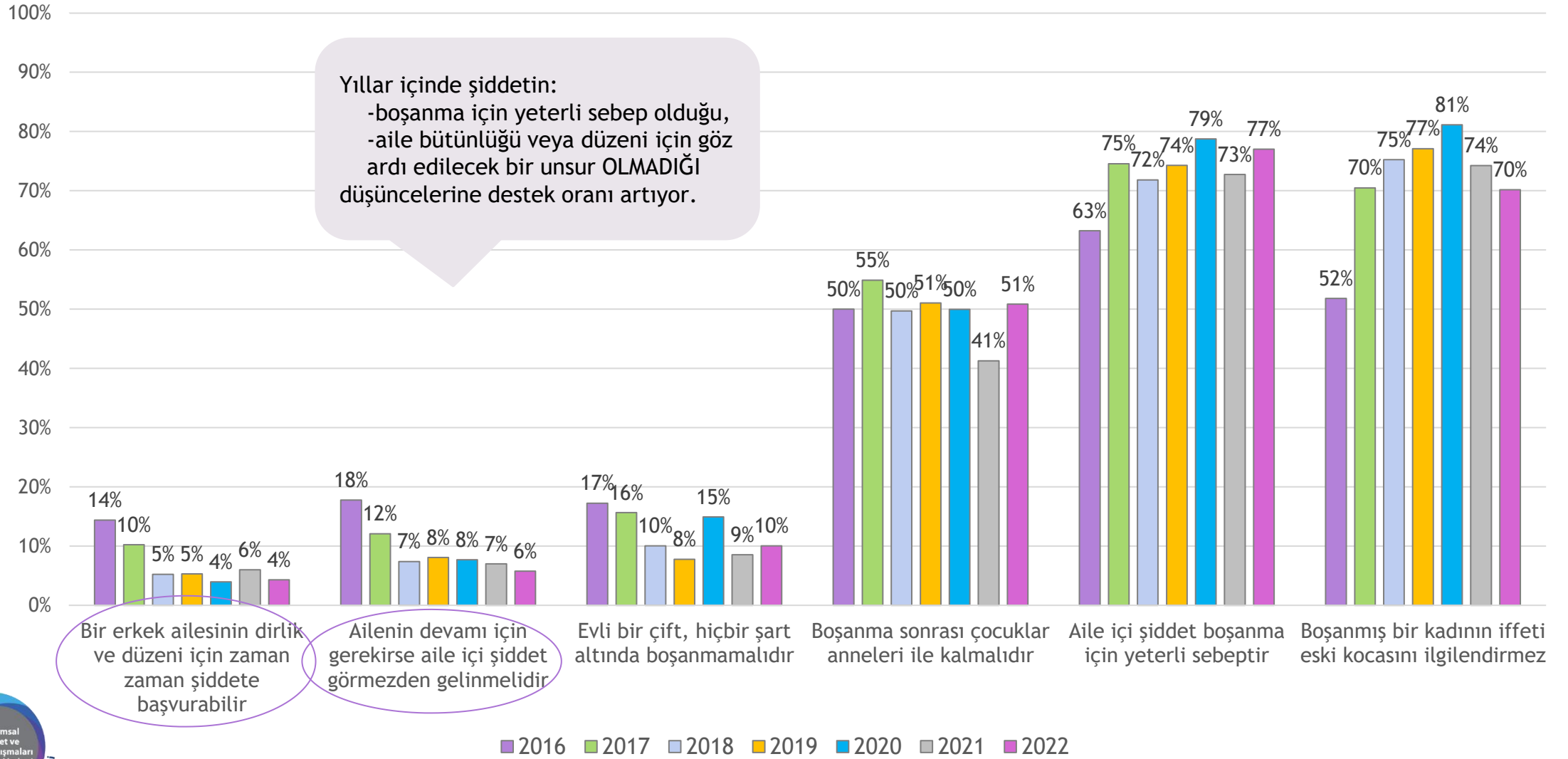
İstanbul Sözleşmesi (2020-2021)

Sizce devletin bu anlaşmadan çıkması Türkiye'deki kadınların geleceği için iyi mi olacak kötü mü?
N=2499

Boşanma ve Şiddet

Yıllara göre değişim

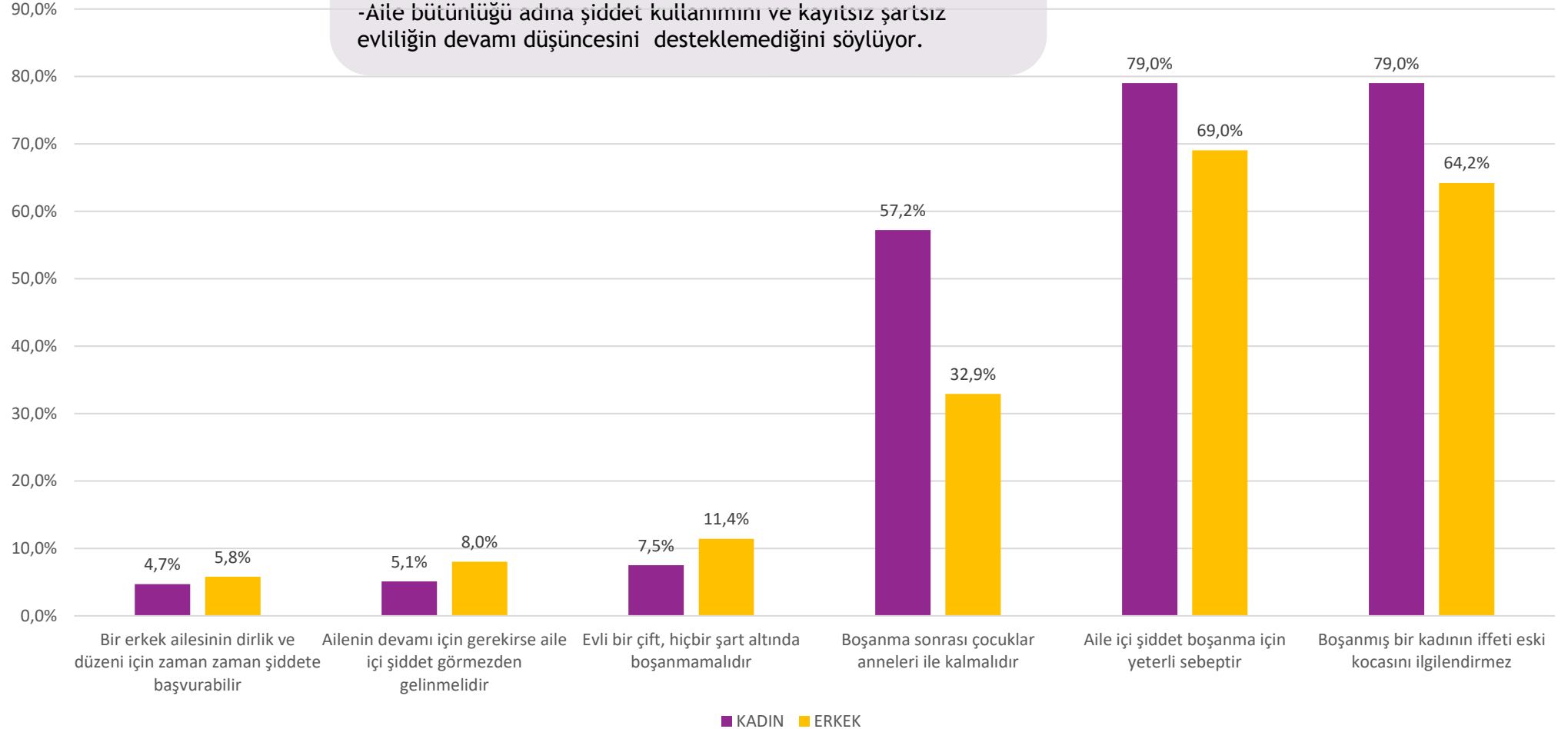

Boşanma ve Şiddet (2020-2021)

N=2499

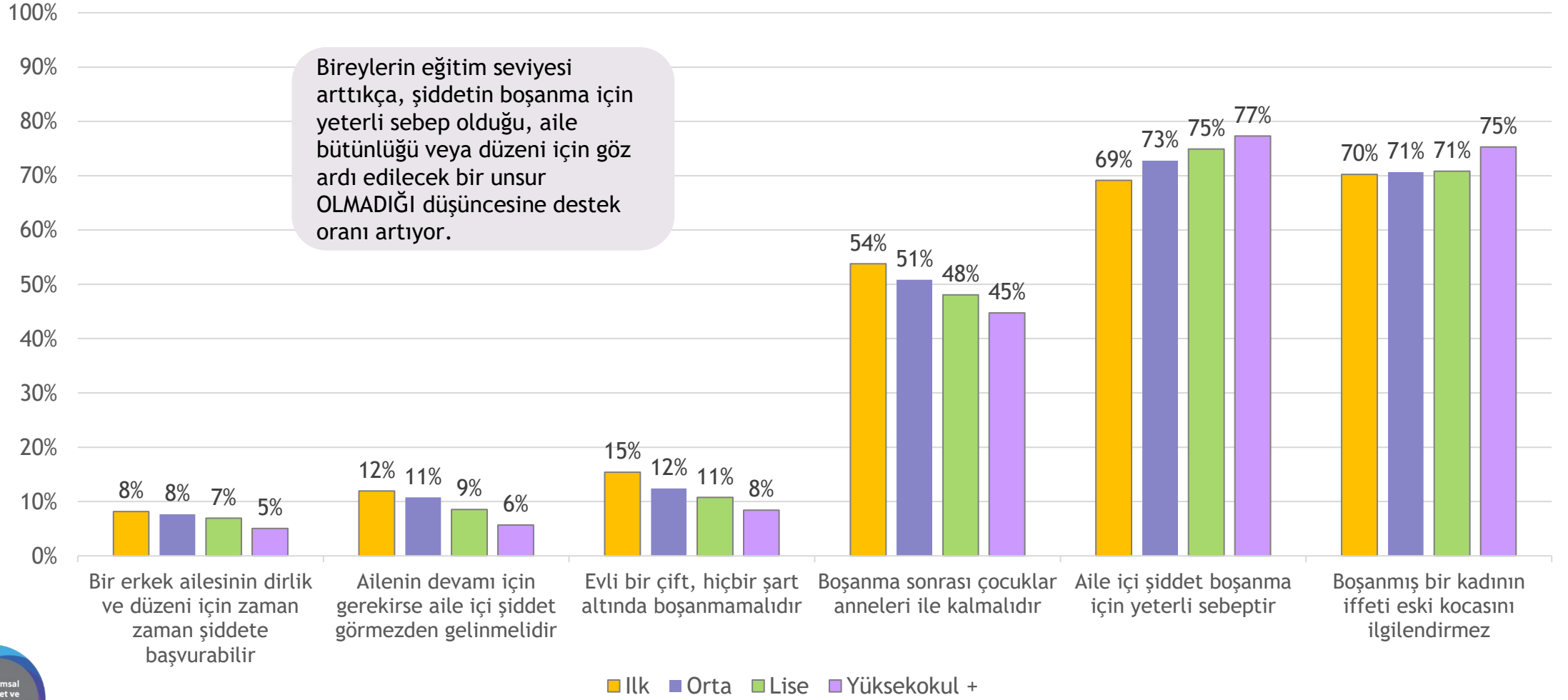
Kadınlar erkeklerden daha yüksek oranlarda:

- Aile içi şiddeti boşanma için yeterli sebep olarak görüyor.
- Boşanmış kadınların iffetinin eski eşleri ilgilendirmediğini düşünüyor.
- Boşanma sonrası çocukların anne ile kalması gerektiğini savunuyor.
- Aile bütünlüğü adına şiddet kullanımını ve kayıtsız şartsız evliliğin devamı düşüncesini desteklemediğini söylüyor.

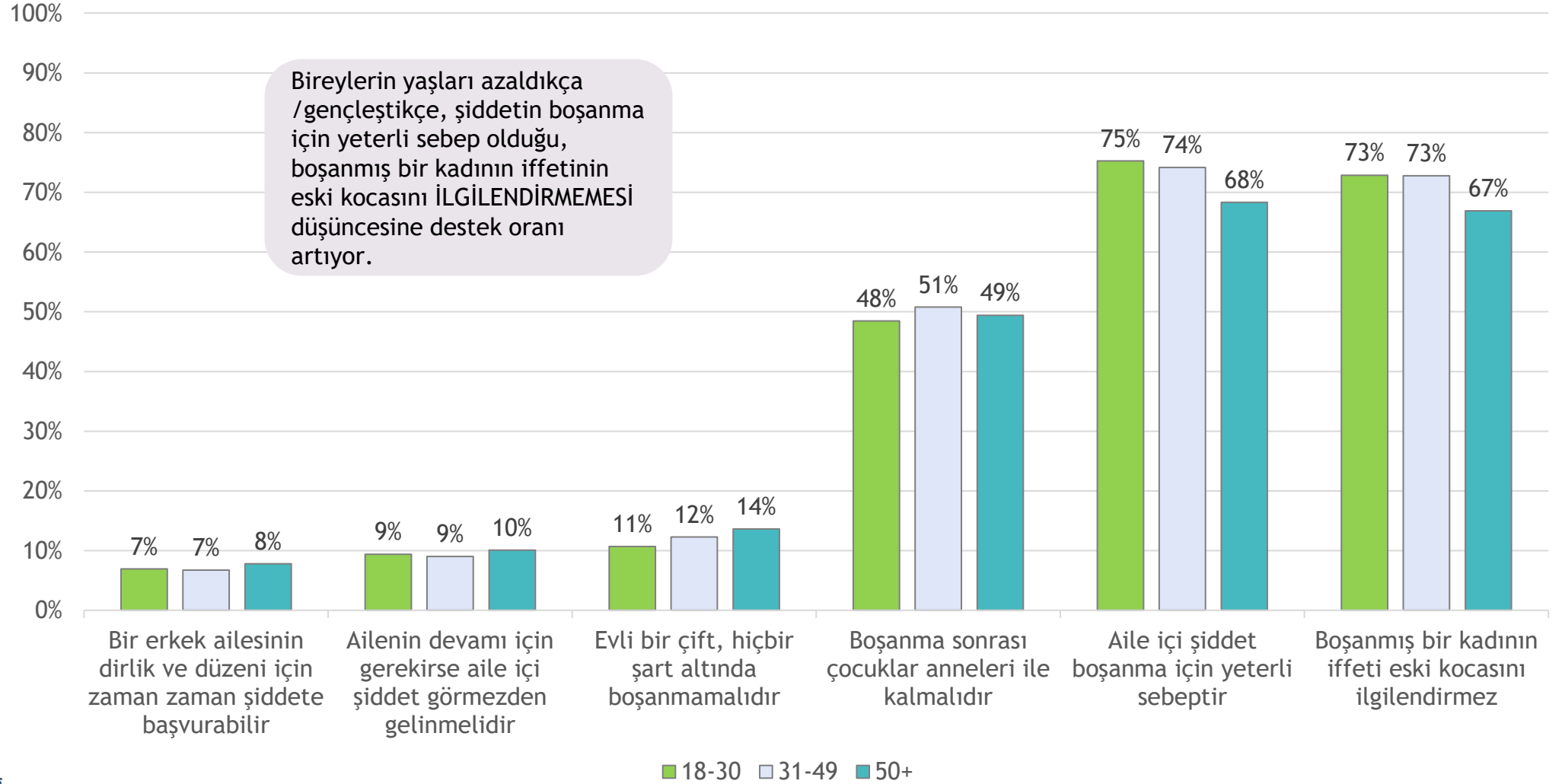
Boşanma ve Şiddet (2020-2021)

Eğitim seviyesine göre değişim

Boşanma ve Şiddet (2020-2021)

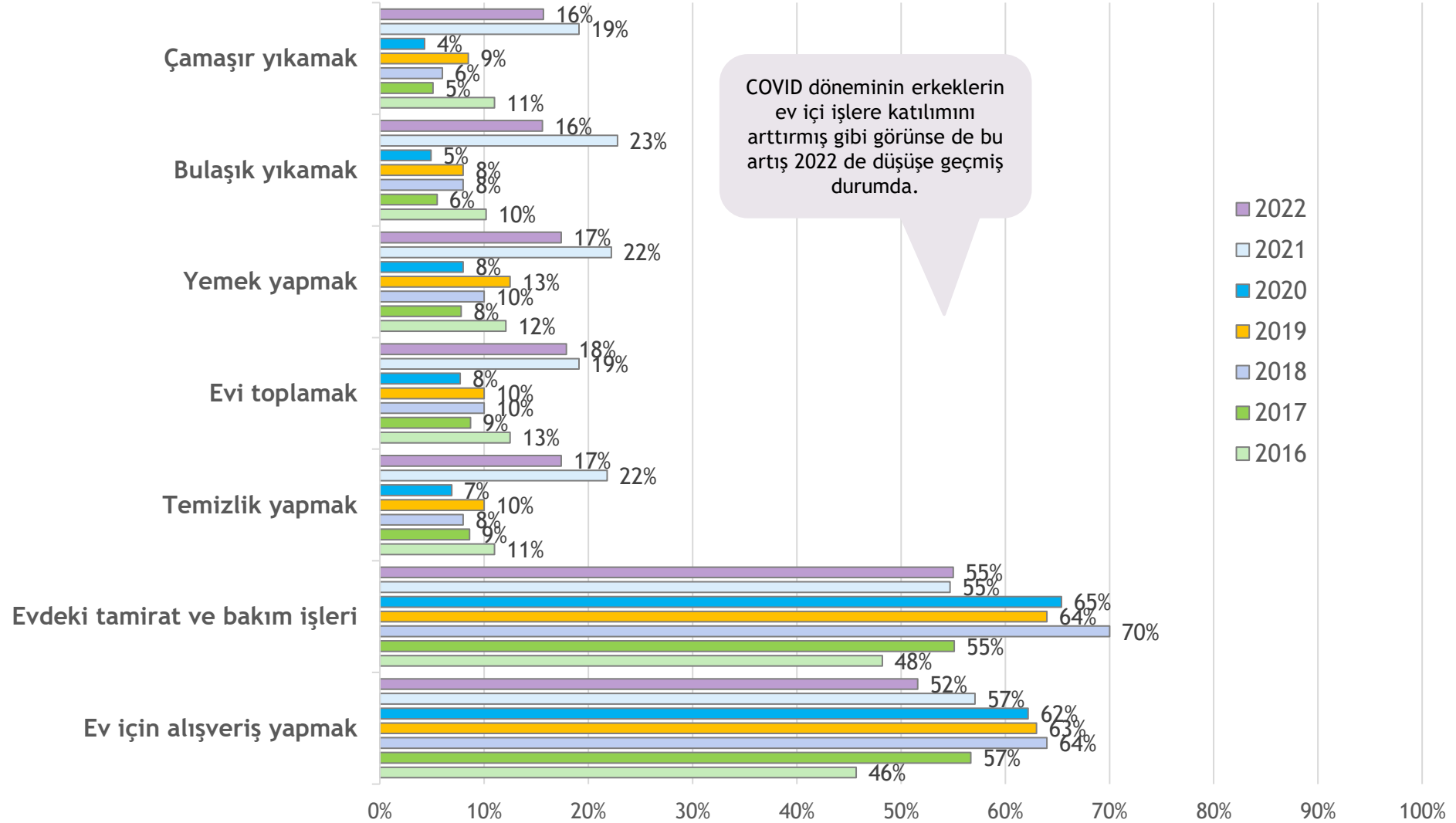
Yaşa göre değişim

Ev İçi Sorumluluk Paylaşımı

Erkeklerin Ev İşlerine Katılımı (Düzenli Yapılanlar)

Kadınlara: Eşiniz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktadır?
Erkeklerle: Siz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktasınız?

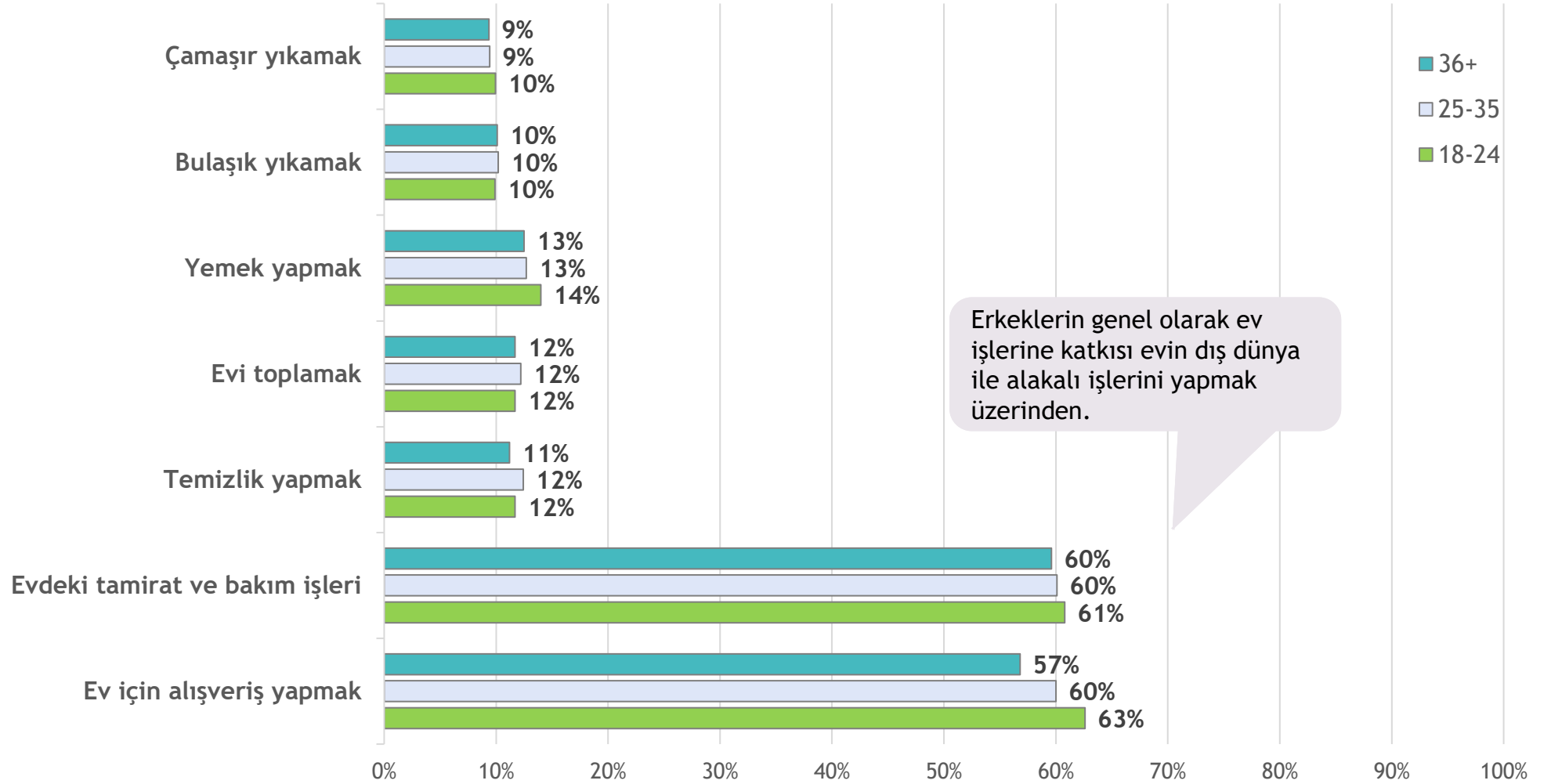

Erkeklerin Ev İşlerine Katkısı (Düzenli Yapılanlar)

Yaş grubuna göre--2016-2022

Kadınlara: Eşiniz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktadır?

Erkeklerle: Siz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktasınız?

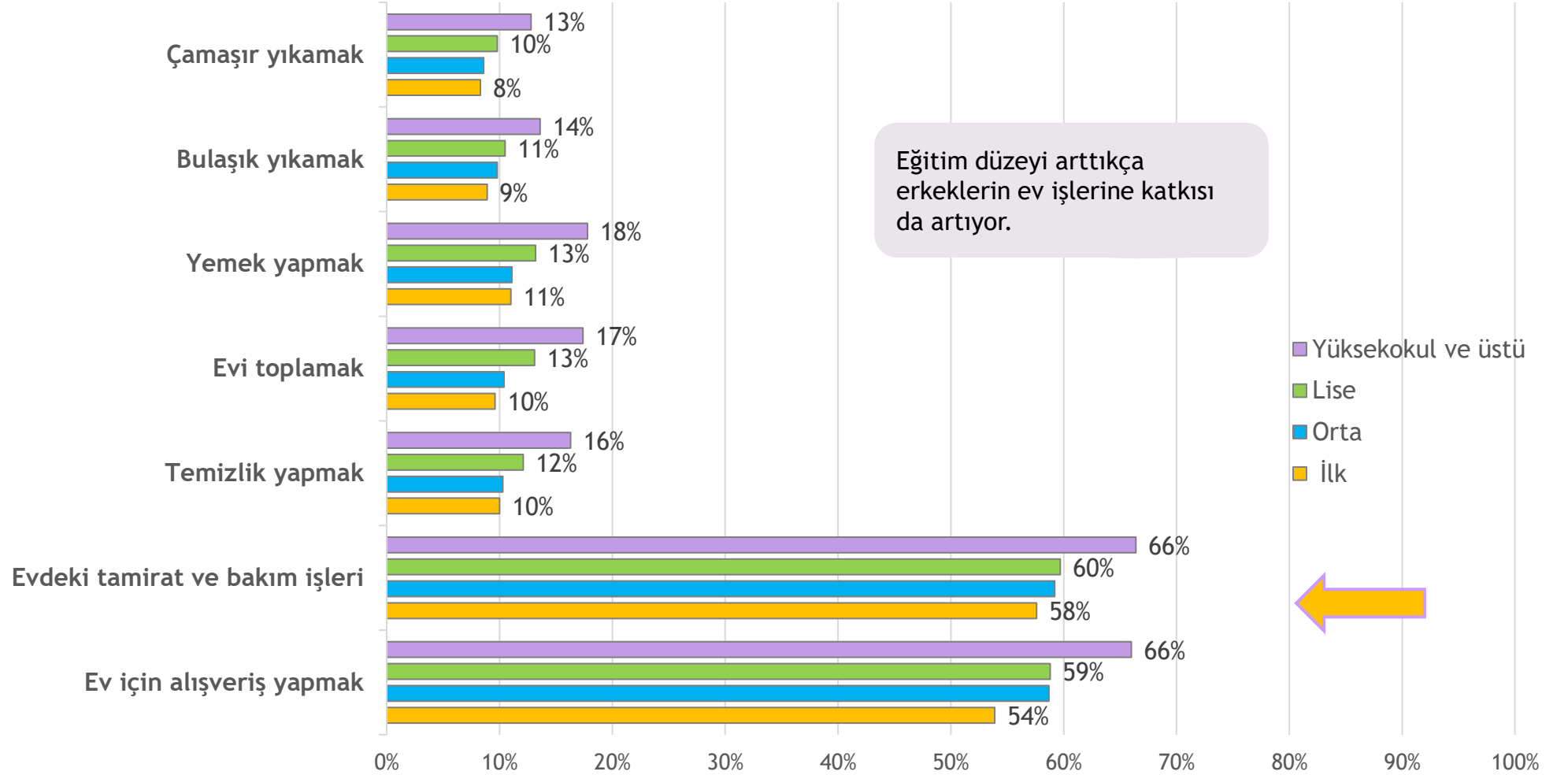

Erkeklerin Ev İşlerine Katkısı(Düzenli Yapılanlar)

Eğitim düzeyine göre- 2016-2022

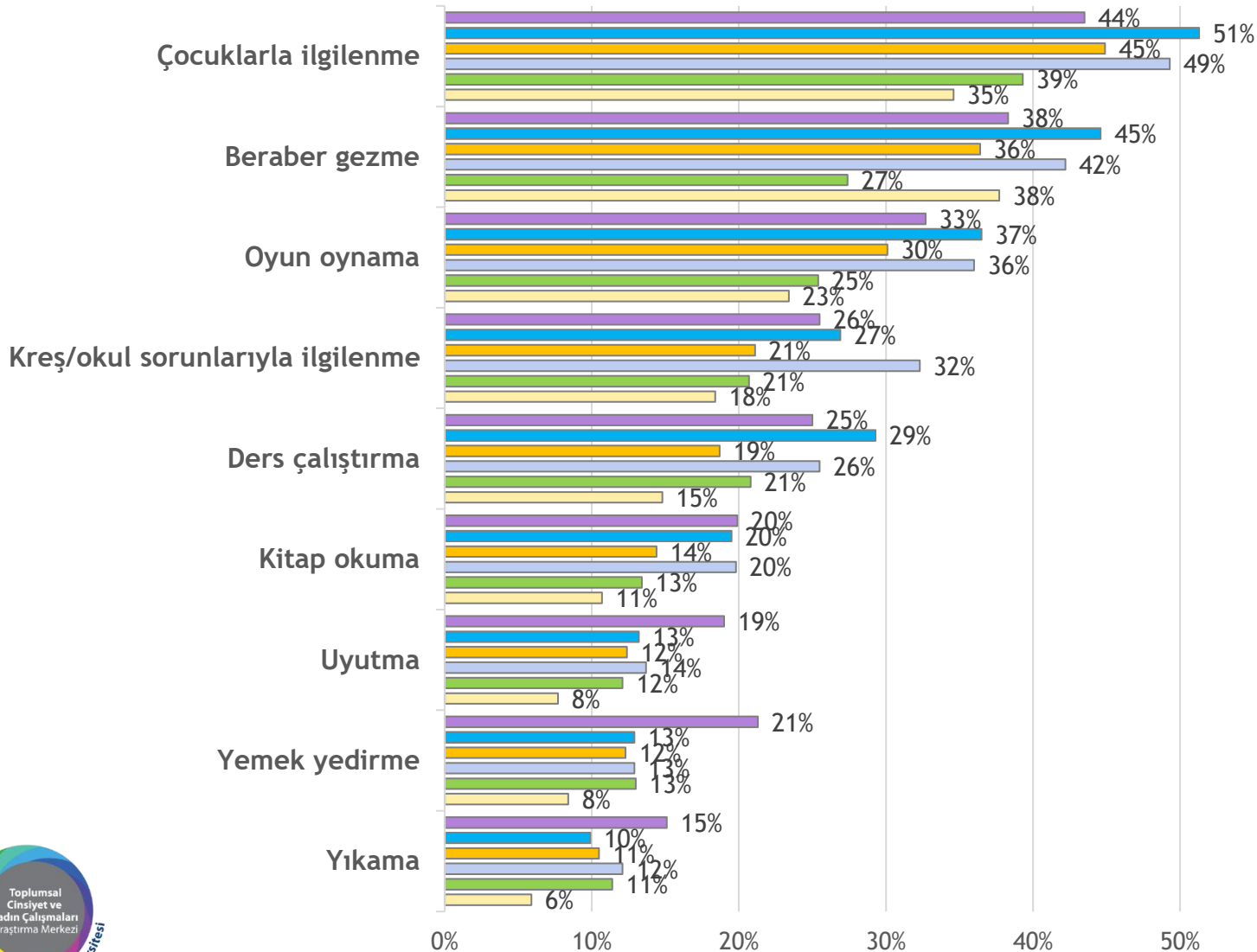
Kadınlara: Eşiniz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktadır?

Erkeklerle: Siz ev işlerine ne kadar katkı sağlamaktasınız?

Babaların Çocuk Bakımına Katkısı (Düzenli Yapılanlar)

Kadınlara: Eşiniz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktadır?
Erkeklere: Siz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktasınız?

Babaların çocuklarının bakımına katılımı çok sınırlı:
-düzenli yaptığını belirten erkekler en sık yapılan işlerde dahi %50 altı
-çocuklar eğlenme ve vakit geçirme dışında bakım işlerinde katılım çok düşük.

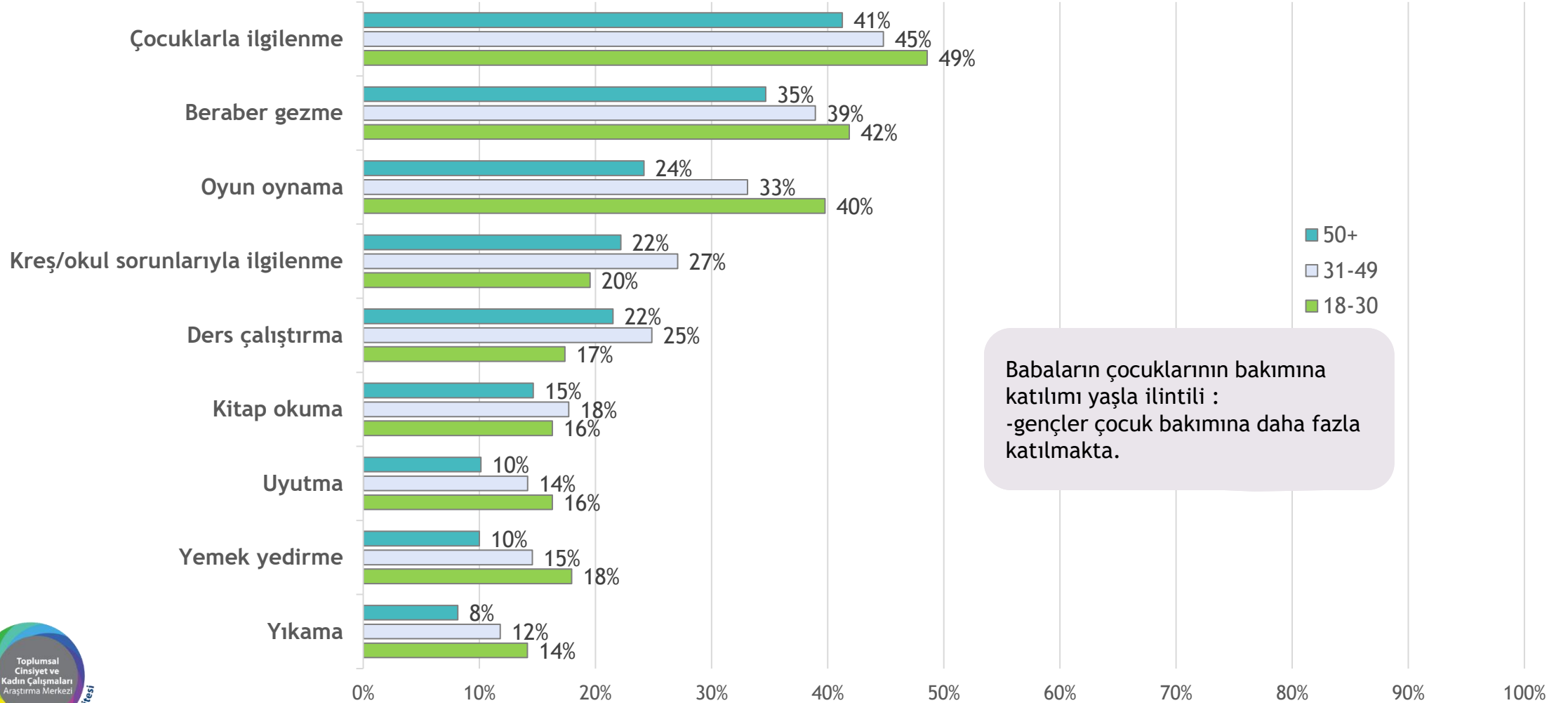

Babaların Çocuk Bakımına Katkısı (Düzenli Yapanlar)

Ebeveyn yaşına göre- 2016-2022

Kadınlara: Eşiniz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktadır/sağladı?

Erkeklerle: Siz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktasınız/sağladınız?

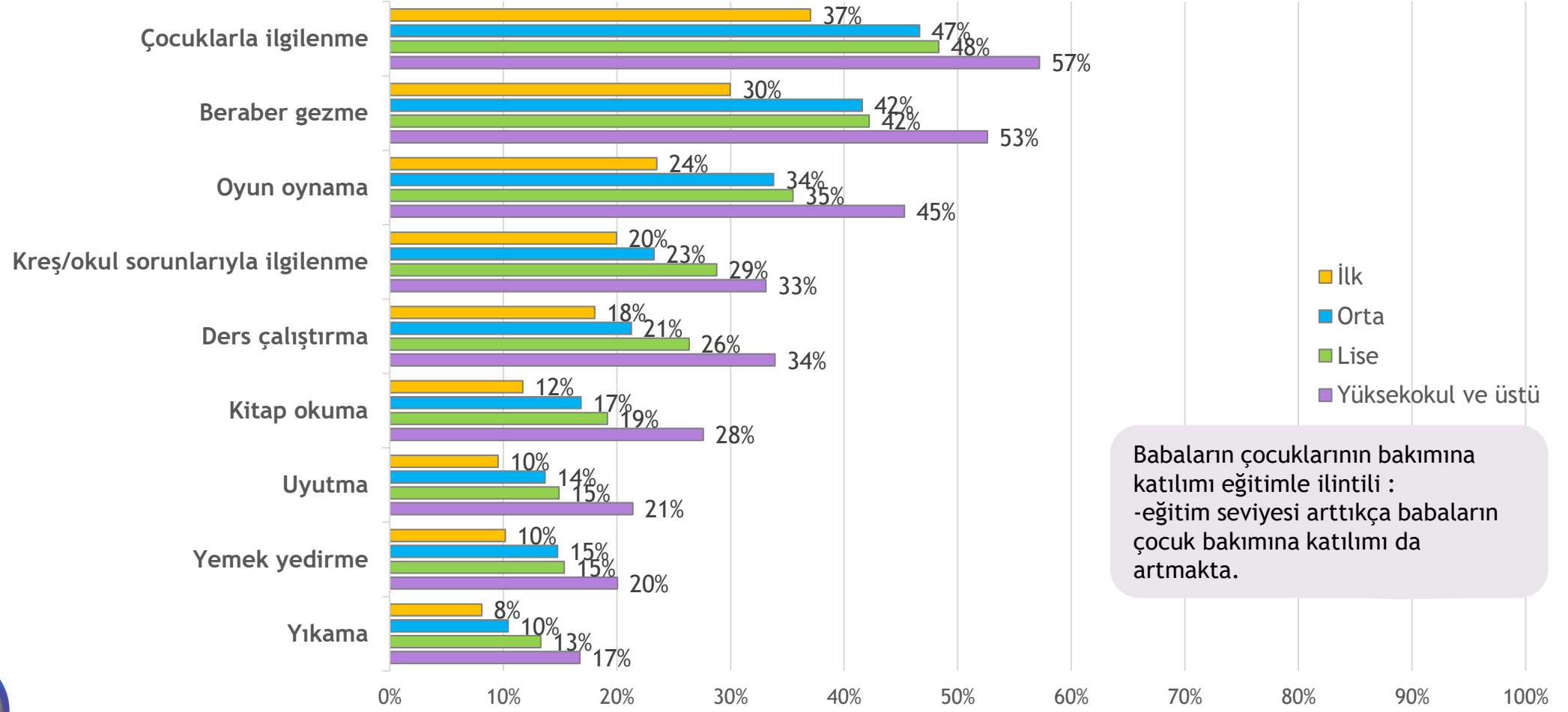
Babaların çocuklarının bakımına katılımı yaşla ilintili :
-gençler çocuk bakımına daha fazla katılmakta.

Babaların Çocuk Bakımına Katkısı (Düzenli Yapılanlar)

Ebeveyn eğitime göre 2016-2022

Kadınlara: Eşiniz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktadır?

Erkeklere: Siz çocukların bakımına ne kadar katkı sağlamaktasınız?

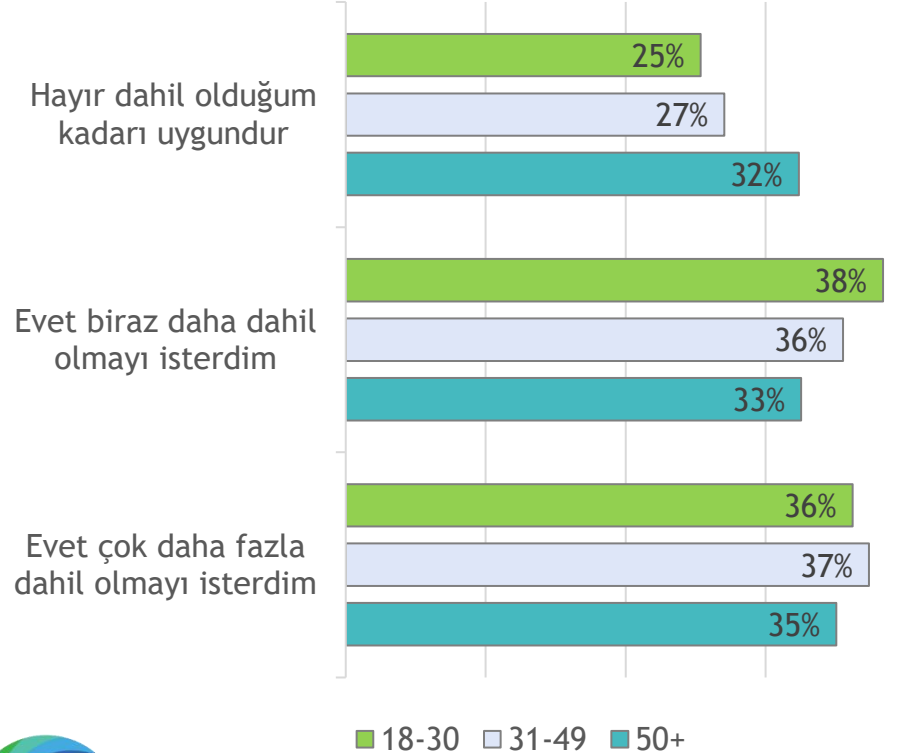
Babaların çocuklarının bakımına katılımı eğitimle ilintili :
-eğitim seviyesi arttıkça babaların çocuk bakımına katılımı da artmakta.

Çocukların Günlük Bakımı (2020-2021)

Ebeveyn yaşına göre

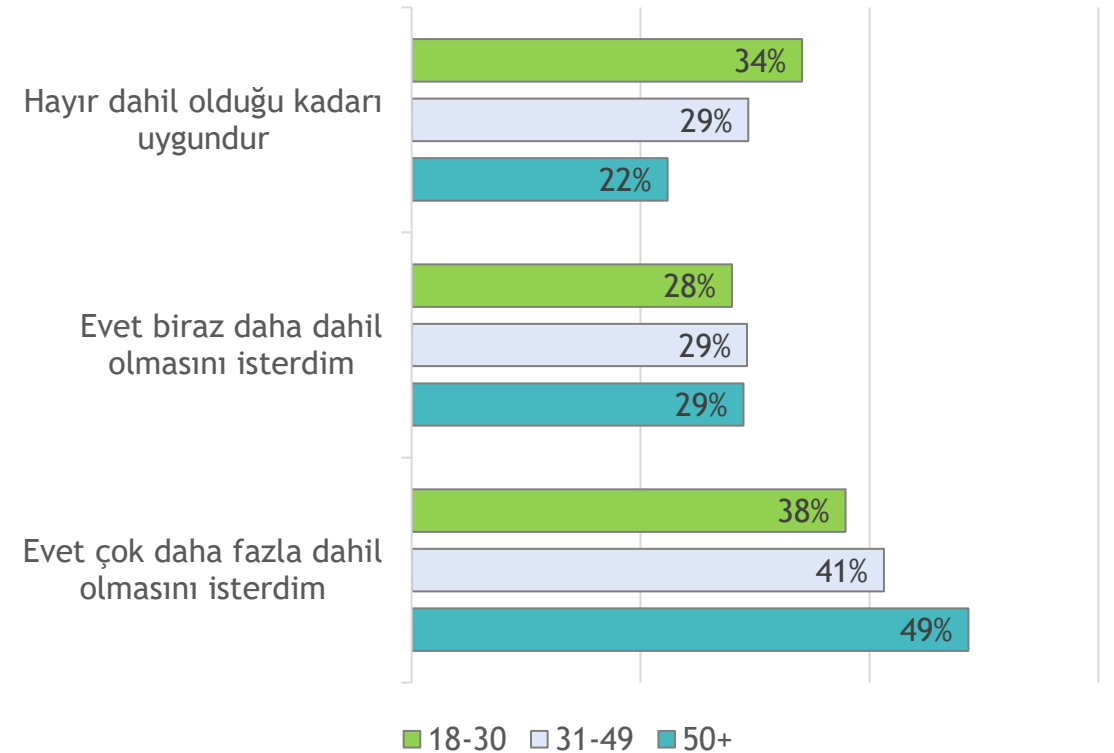
Babalar

Çocuğunuzun günlük bakımına bu söylediklerinizin ötesinde daha fazla dahil olmak ister miydiniz?

Anneler

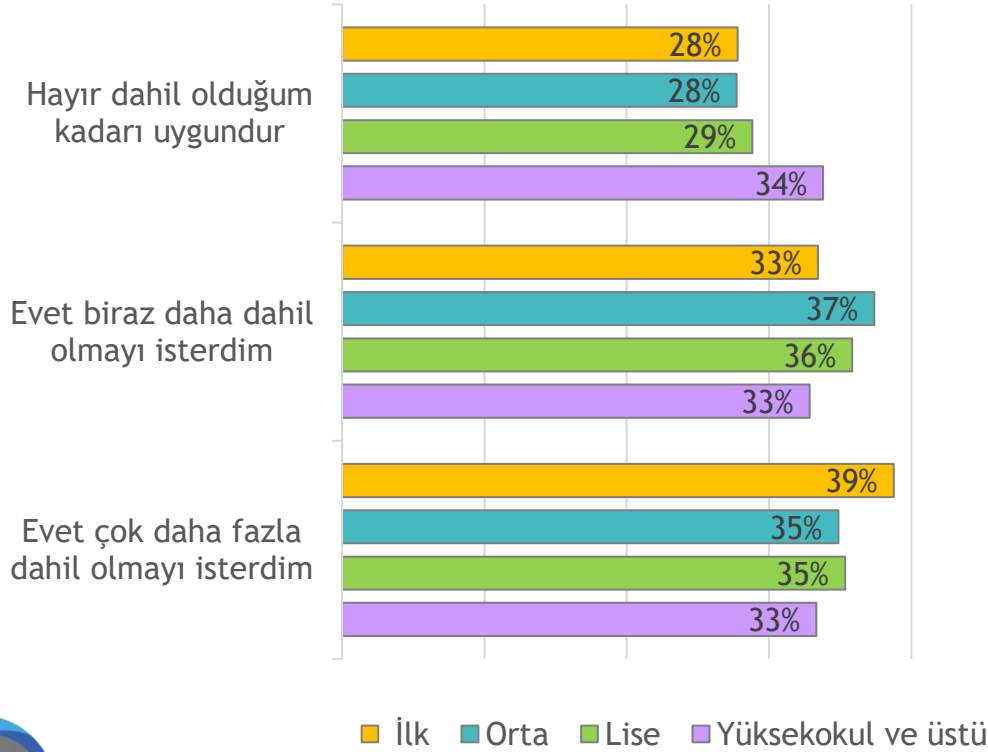
Eşinizin çocuğunuzun günlük bakımına bu söylediklerinizin ötesinde daha fazla dahil olmasını ister miydiniz?

Ebeveyn eğitim düzeyine göre

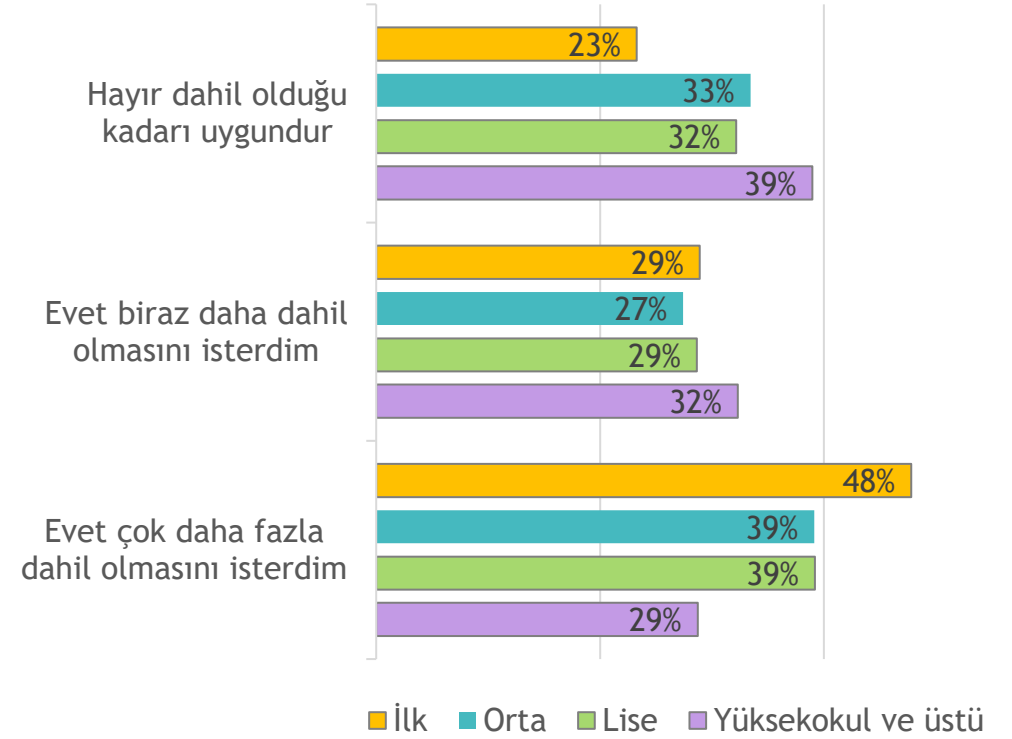
Babalar

Çocuğunuzun günlük bakımına bu söylediklerinizin ötesinde daha fazla dahil olmak ister miydiniz?

Anneler

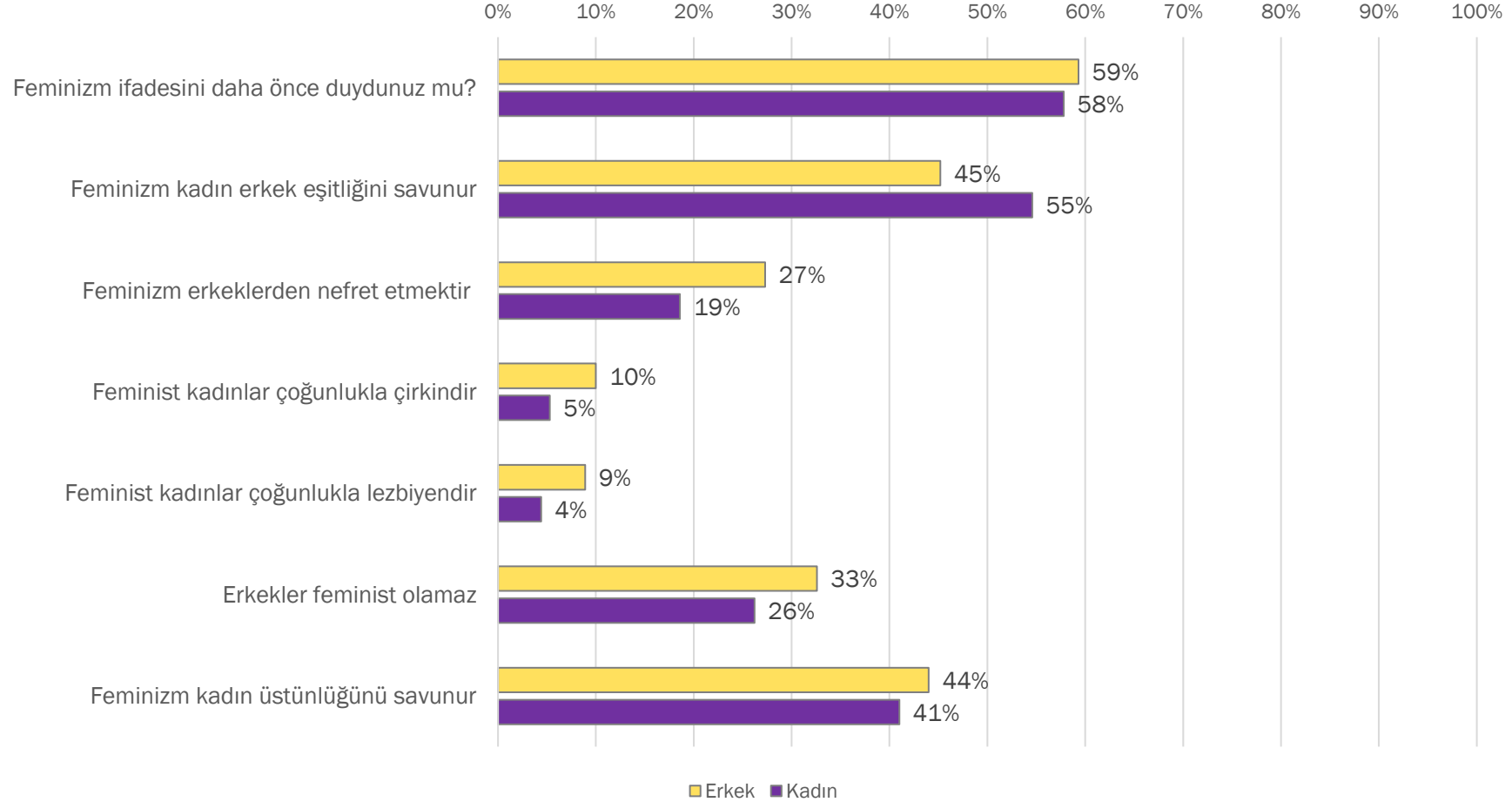
Eşinizin çocuğunuzun günlük bakımına bu söylediklerinizin ötesinde daha fazla dahil olmasını ister miydiniz?

Feminizm ve Üreme Hakları

Feminizm (2016-2022)

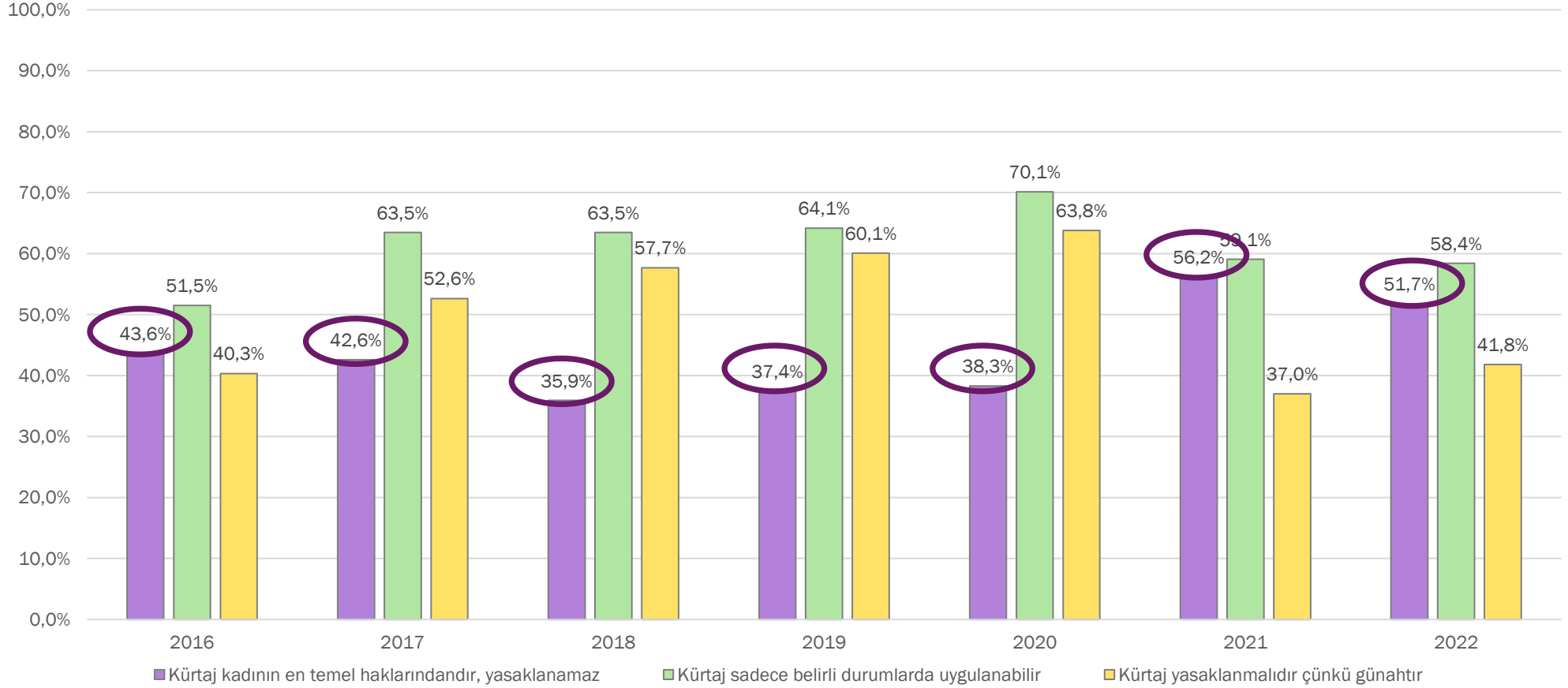
Aşağıdaki ifadeler düşüncelerinizi ne derece tanımlar?

Üreme Hakları (2016-2022)

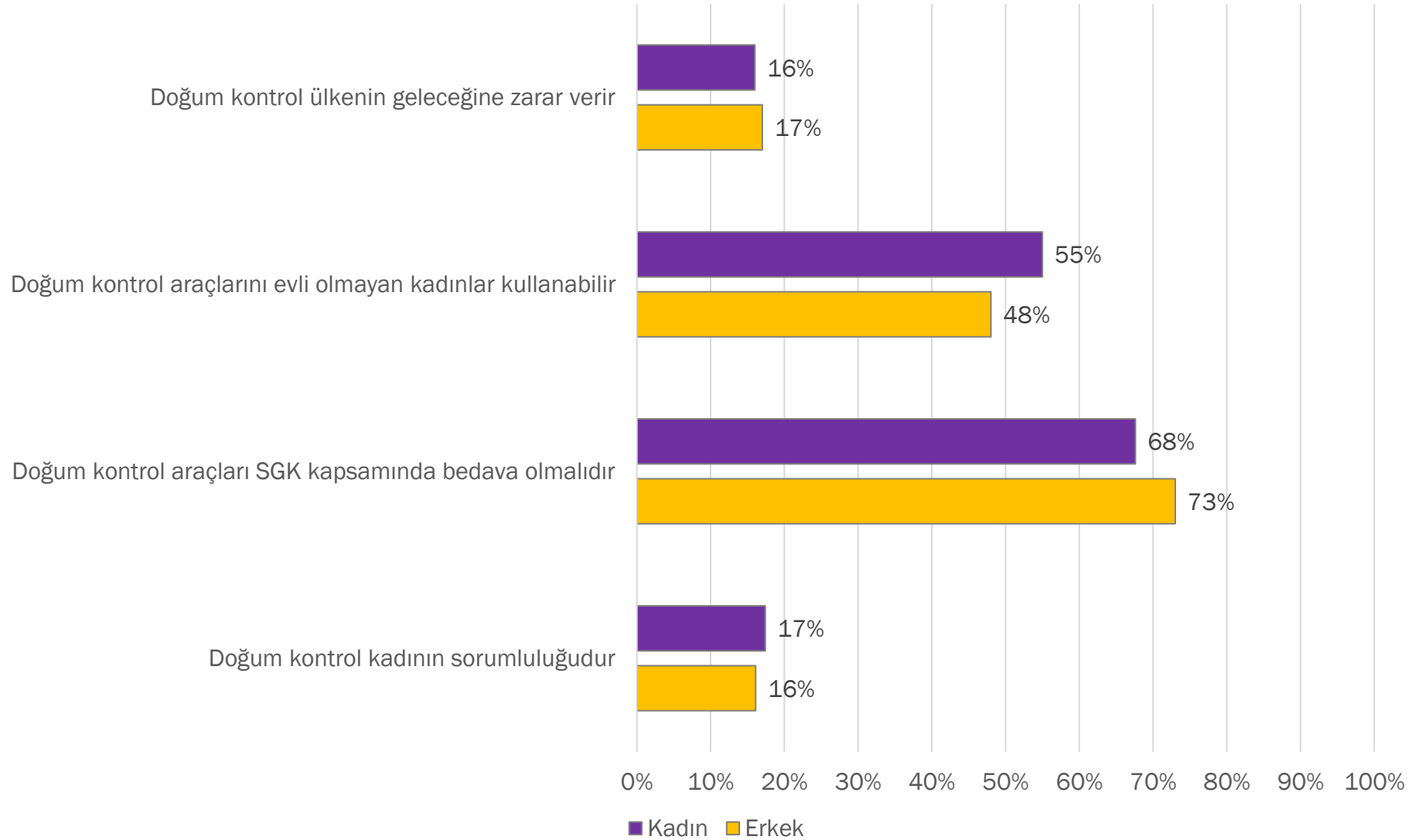
Aşağıdaki ifadeler düşüncelerinizi ne derece tanımlar?

Kürtaj karşıtı tutumların son iki yılki katılımcı gruplarında azaldığı gözlemleniyor.

Üreme Hakları (2020-2021)

Aşağıdaki ifadeler düşüncelerinizi ne derece tanımlar?

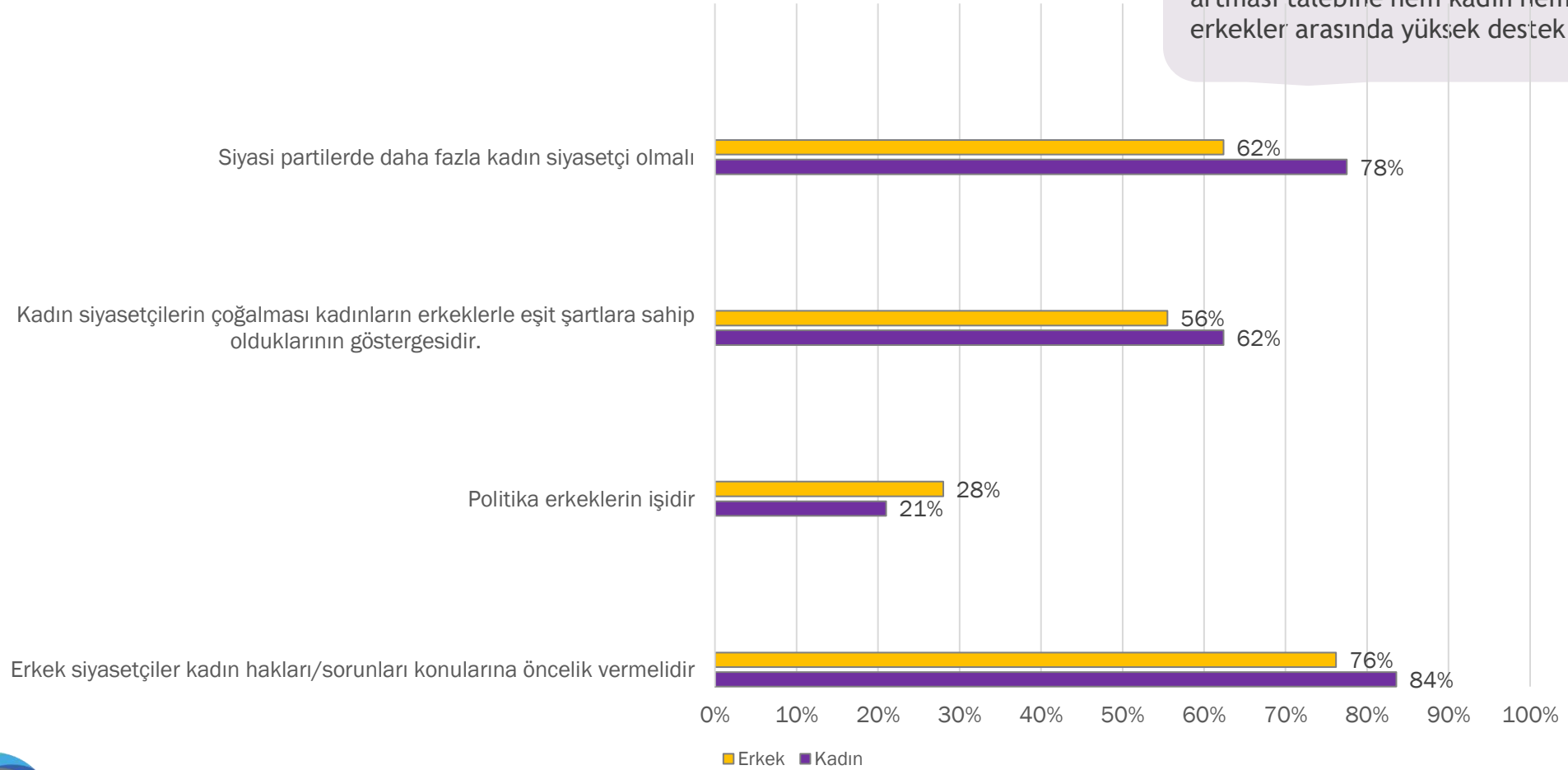

Siyasi Hayat ve Kadın

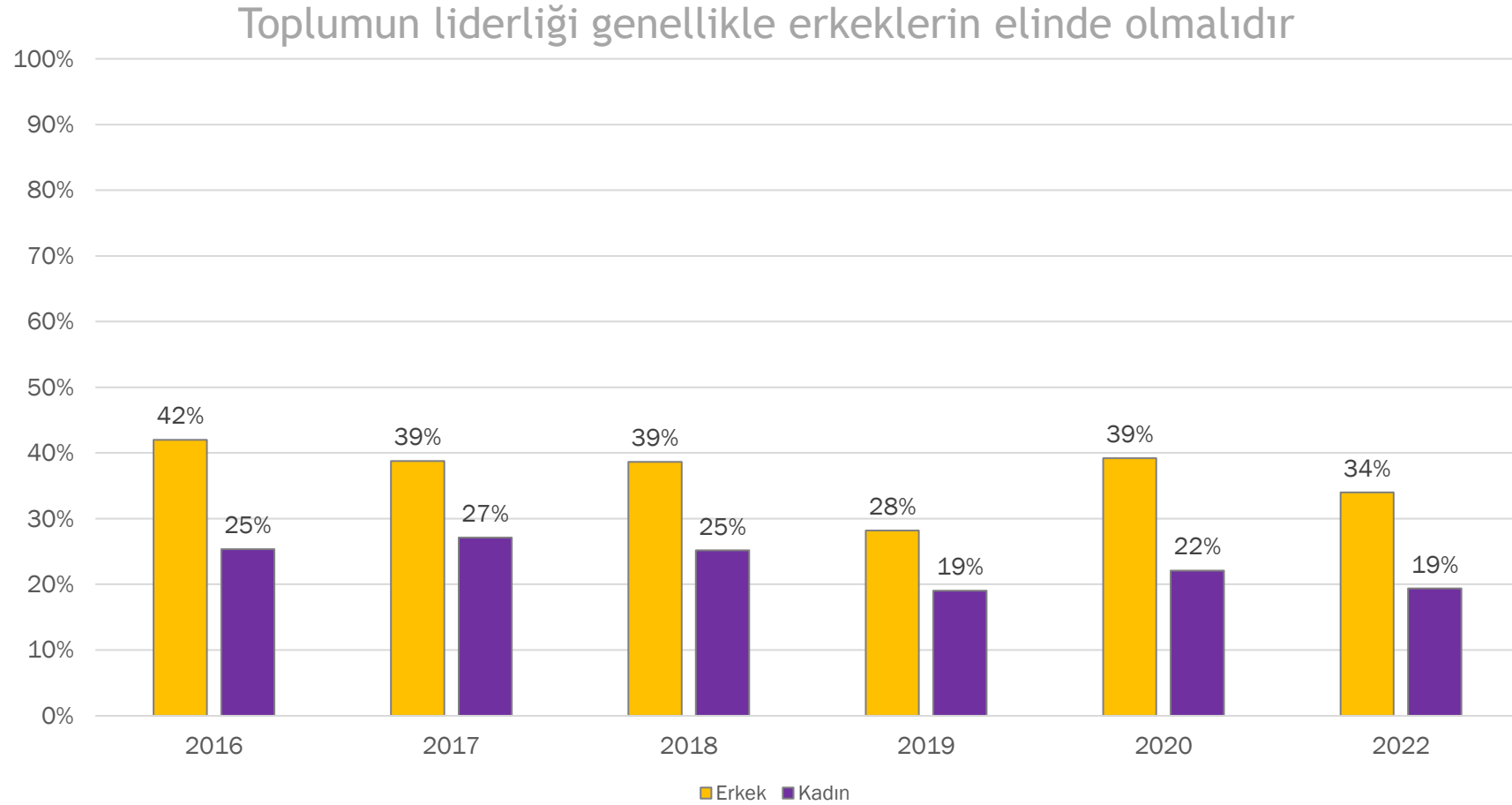
Siyasete Katılımı (2021-2022)

Aşağıdaki ifadeler düşüncelerinizi ne derece tanımlar?

Kadın hakları ve sorunlarının siyaset gündeminde önceliklenmesin ve siyasetçiler arasından kadın sayısının artması talebine hem kadın hem de erkekler arasında yüksek destek var.

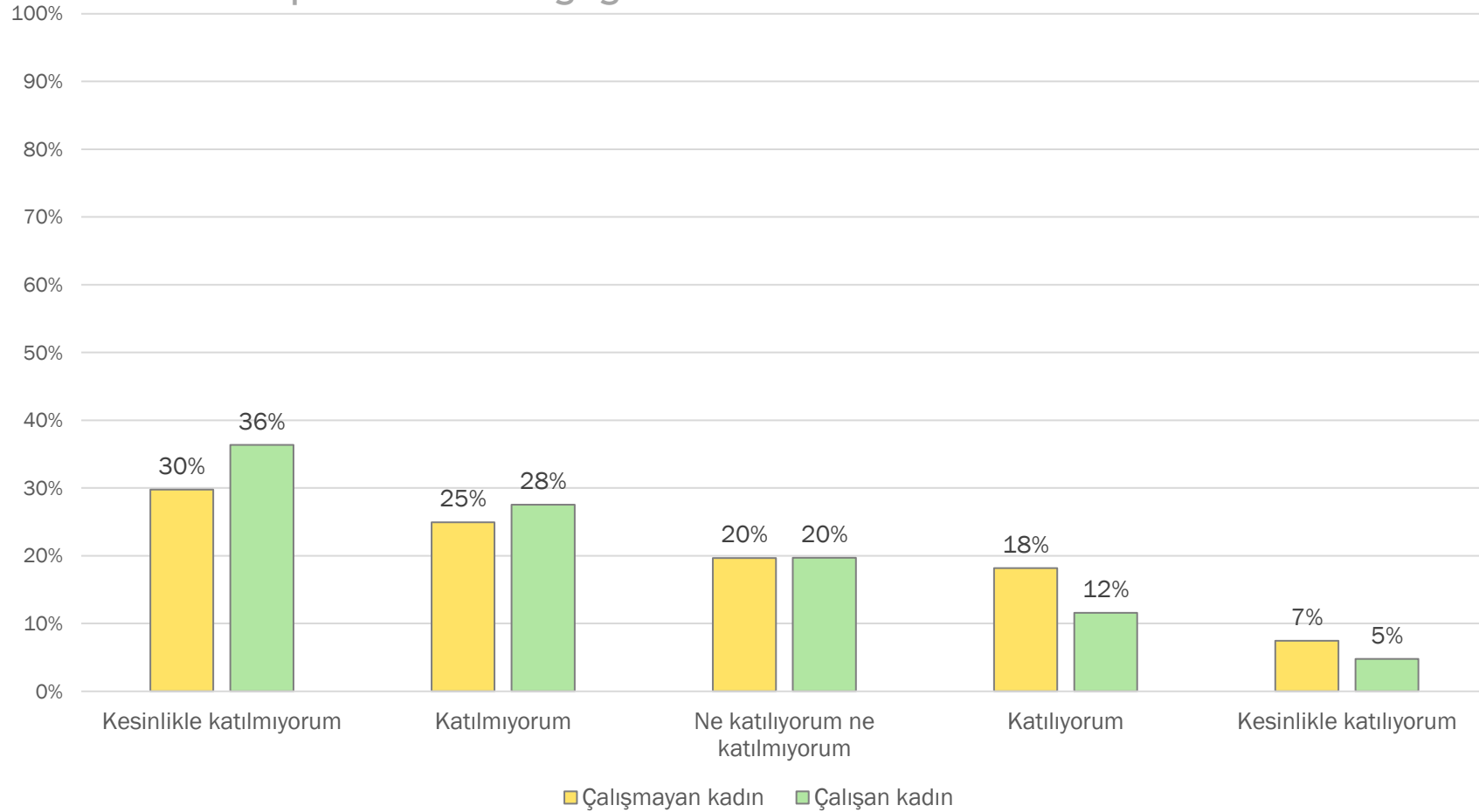

Liderlik=Erkek? (2016-2022)

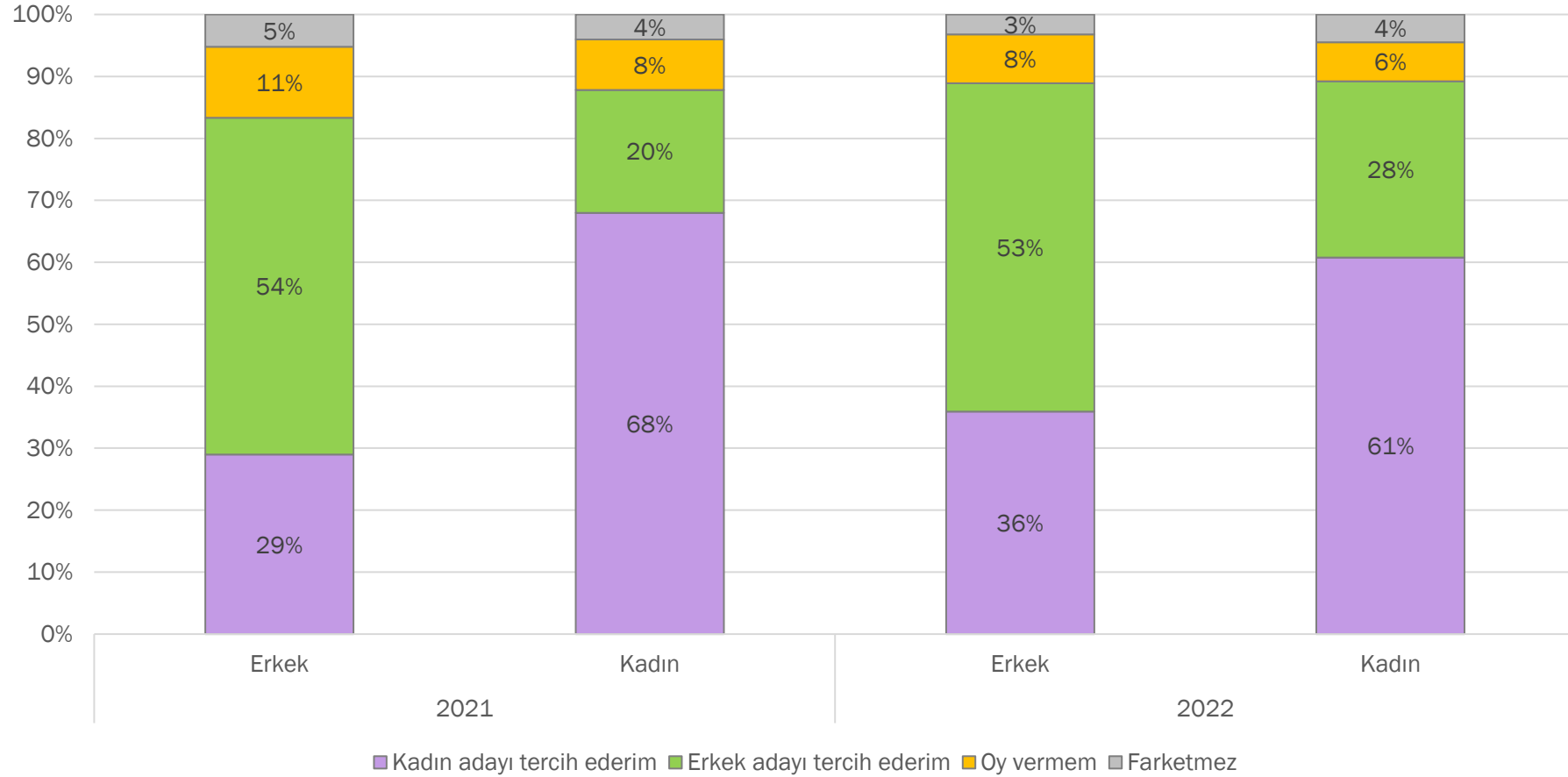
Liderlik=Erkek? (2016-2021)

Toplumun liderliği genellikle erkeklerin elinde olmalıdır

Bir Kadın Cumhurbaşkanı? (2021-2022)

Diyelim ki bir seçim sezonunda çok benzer özelliklere sahip bir erkek ve bir kadın cumhurbaşkanı adayı var hangisini tercih ederiniz?

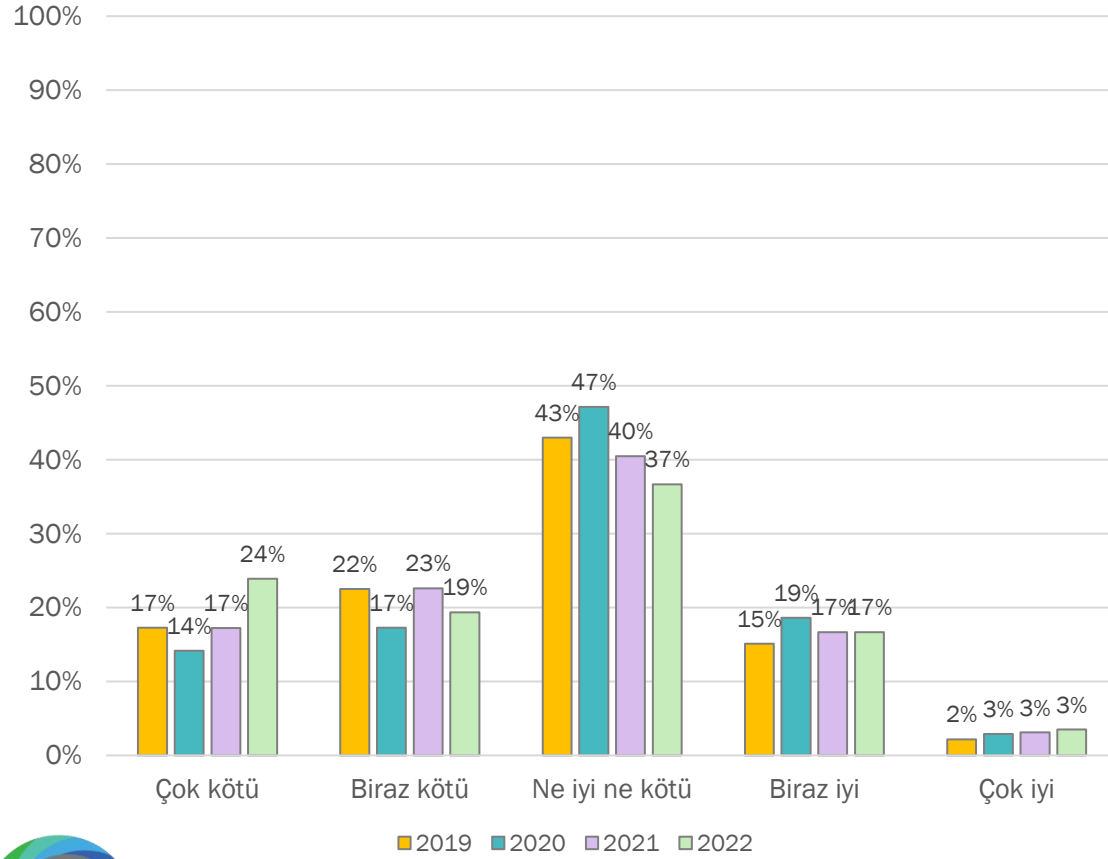

Ekonomik Hayatı

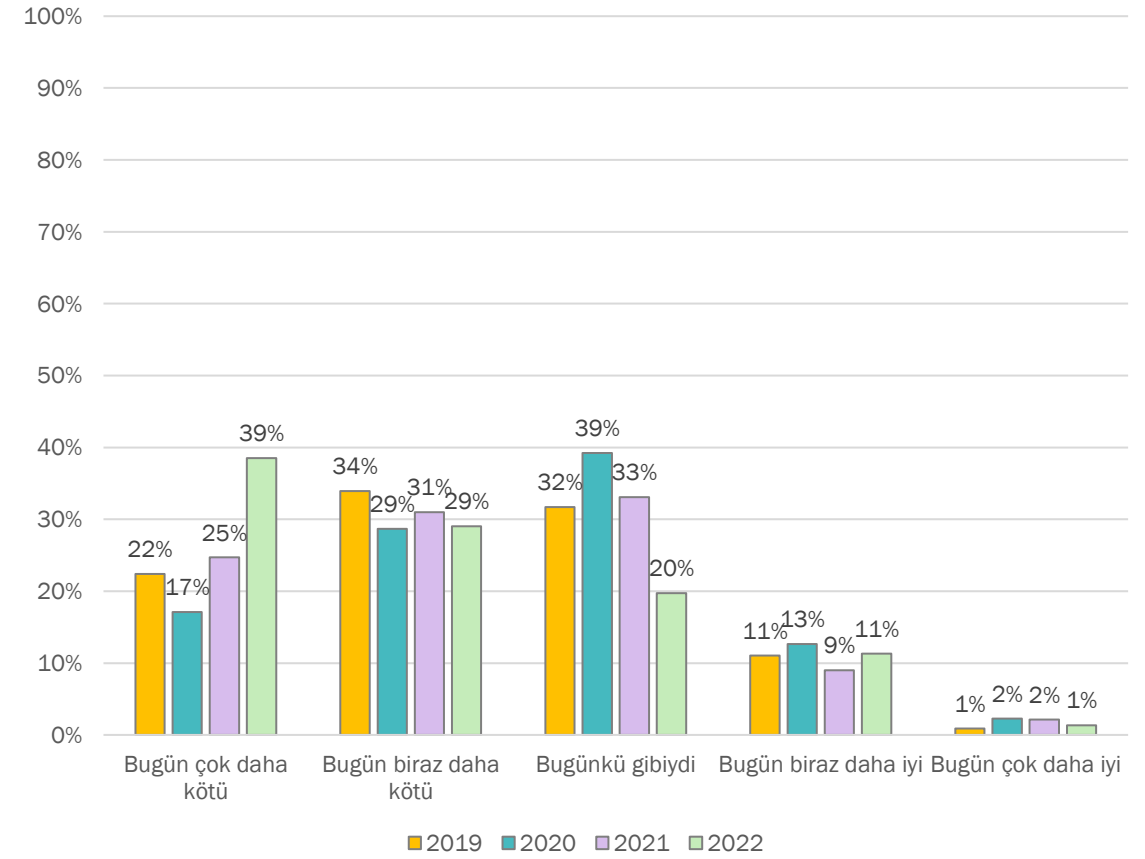
Ailenin Ekonomik Durumu

Şu an ailenizin içinde bulunduğunuz ekonomik durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şu anda

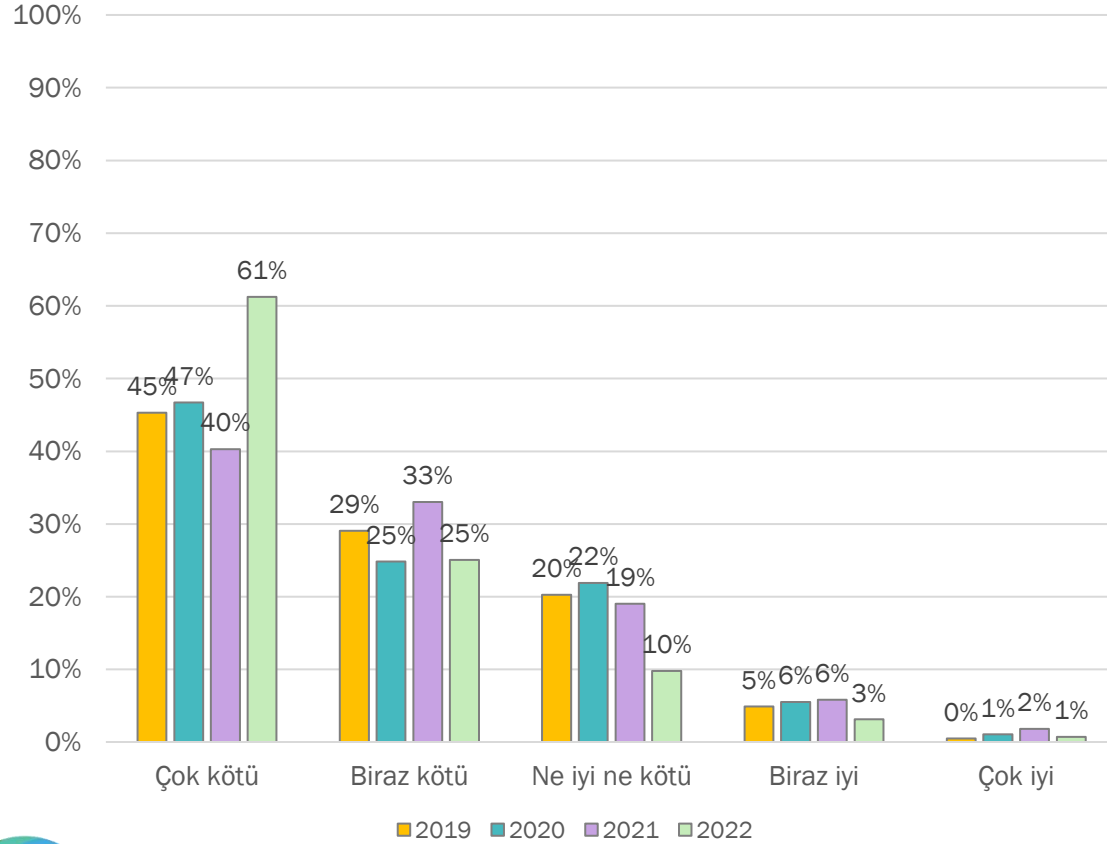
1 yıl önceye kıyasla

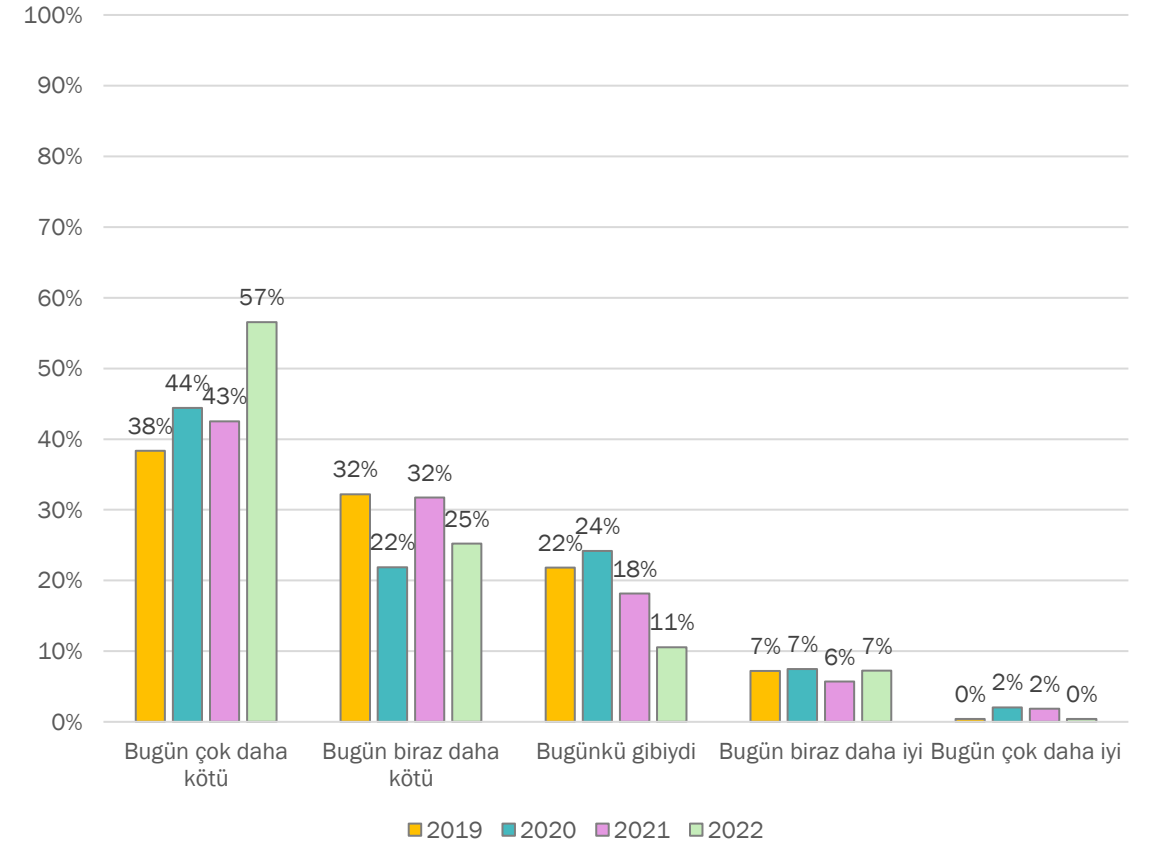
Türkiye Ekonomik Durum

Şu an Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şu anda

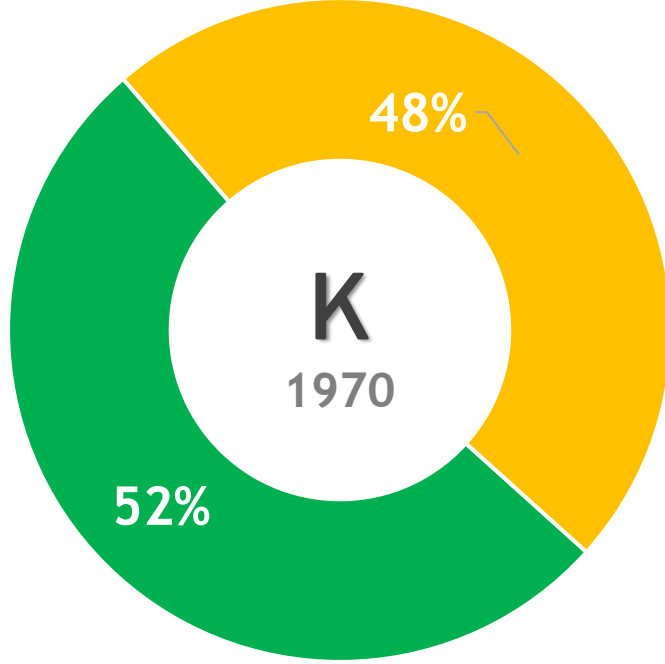

1 yıl önceye kıyasla

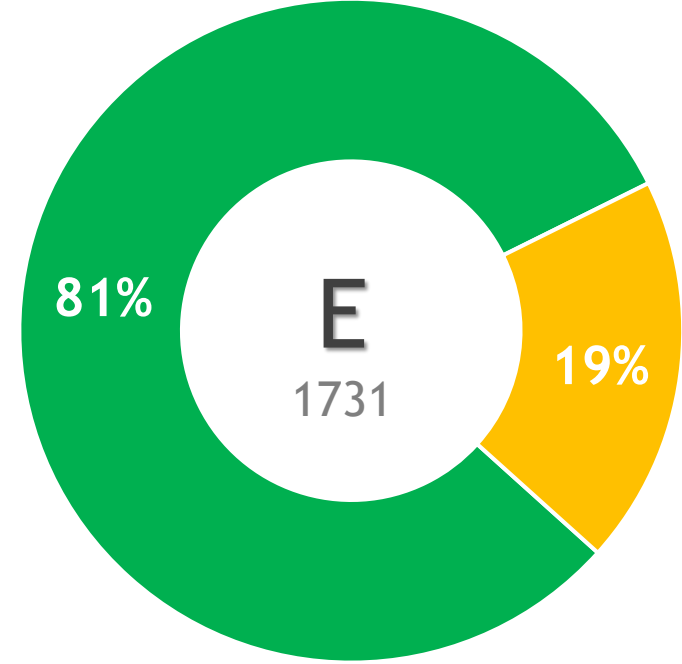

Banka Hesabı

Kendinize ait, kimse ile ortak olmayan, bir banka hesabınız var mı?

■ Var ■ Yok

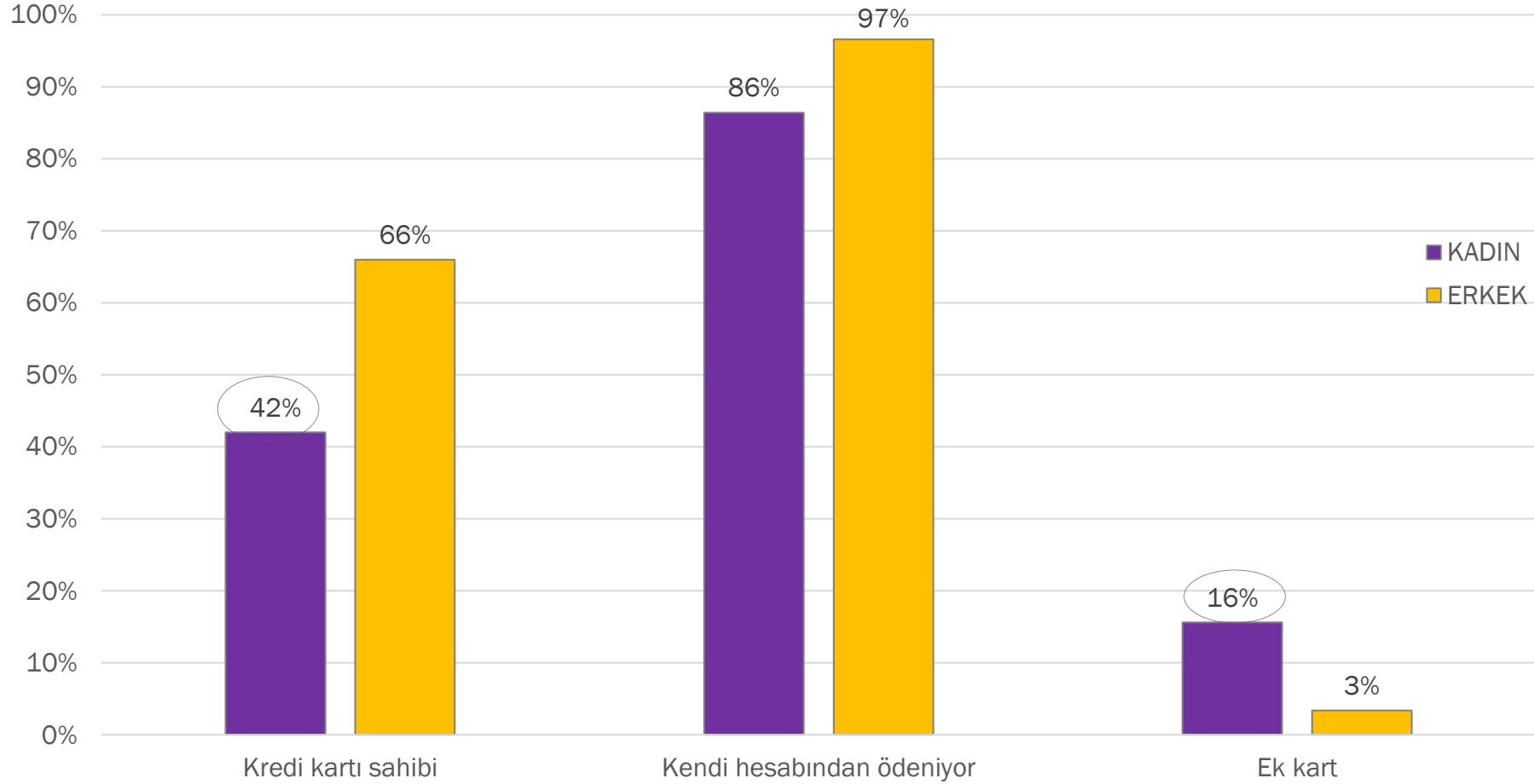
■ Var ■ Yok

N=3701

Kredi Kartı

Sizin kullanımınızda bir kredi kartınız var mı?

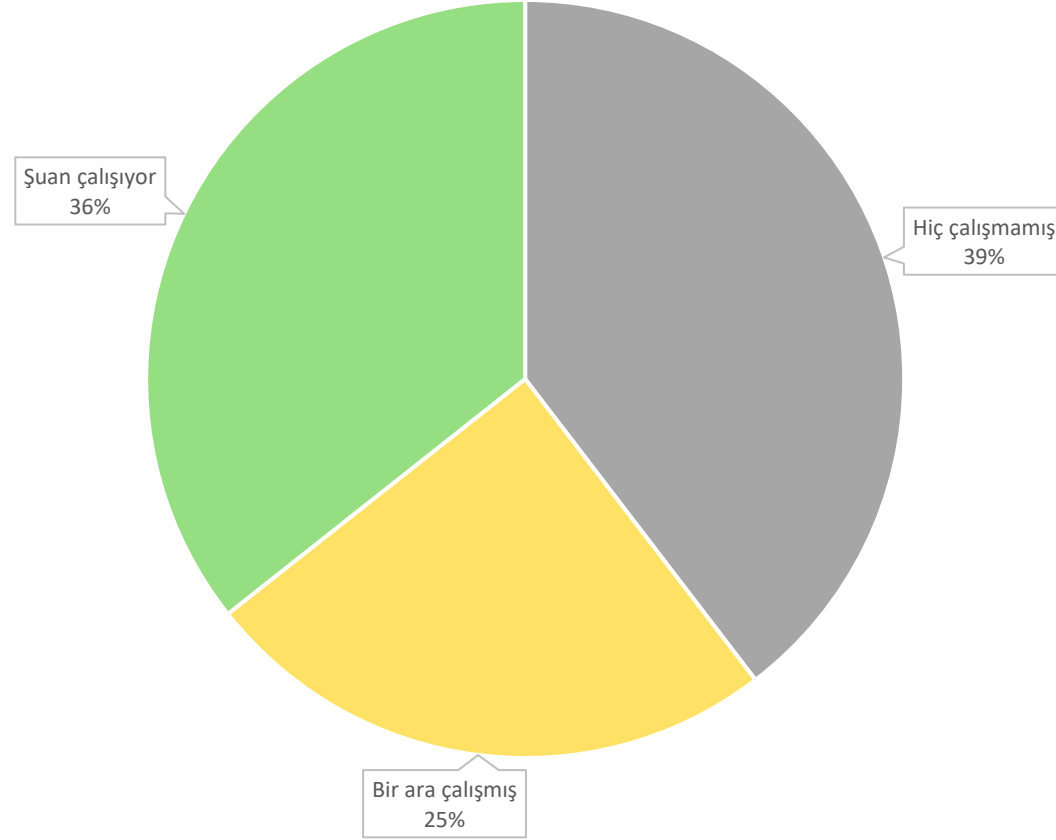
Bu kart sizin kendi hesabınızdan mı ödeniyor yoksa başka birinin hesabından ödenen ek kart mı?

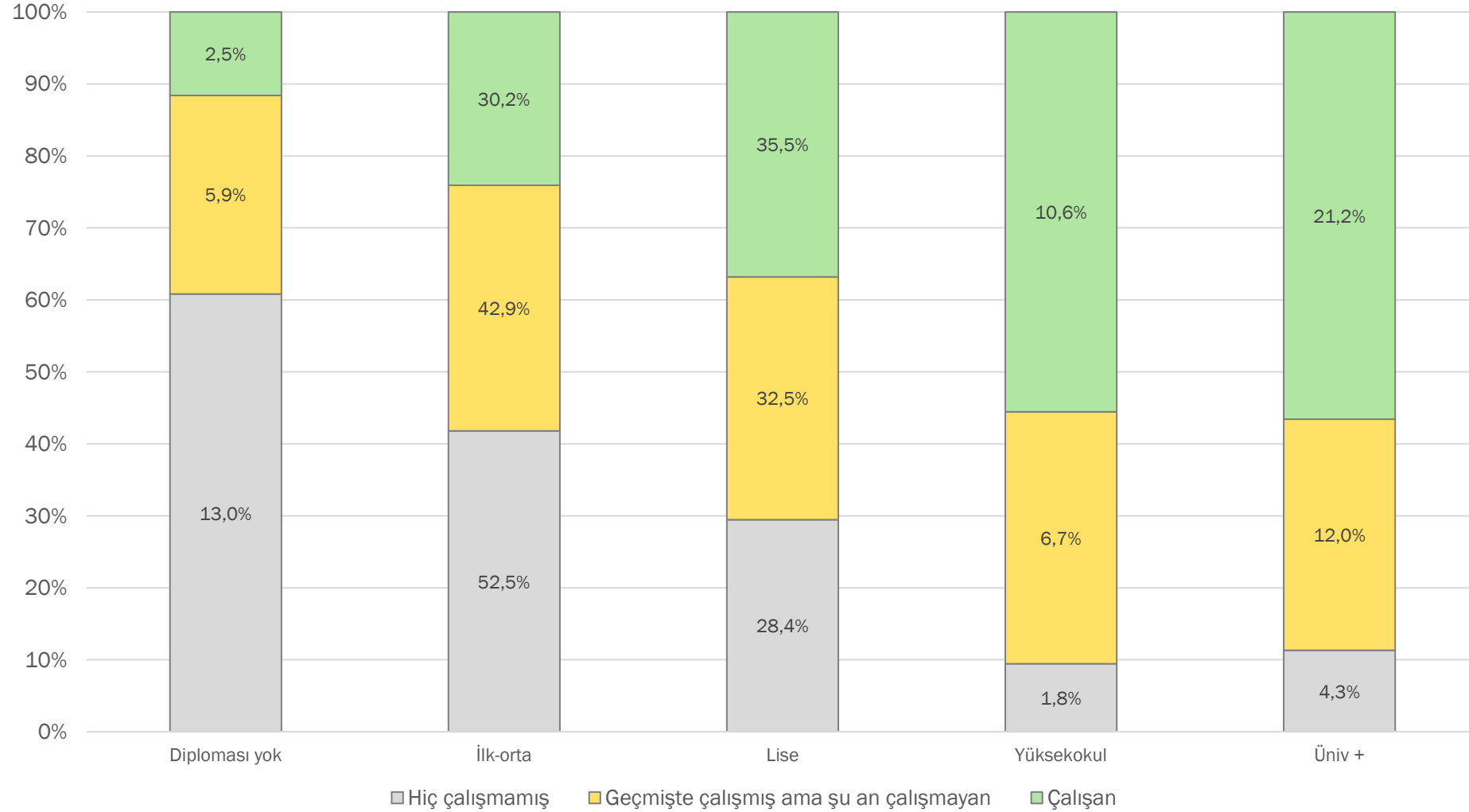
Çalışma Hayatı ve Kadın

Kadın ve Çalışma (2016-2022)

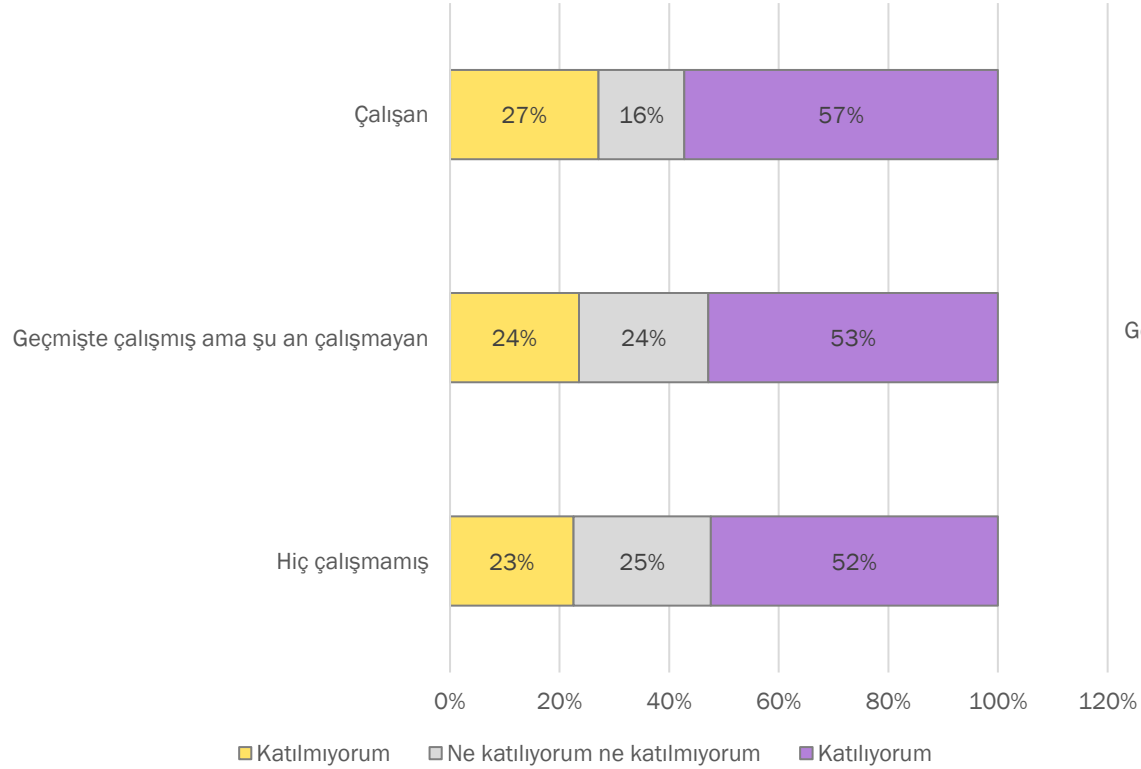
N=4940

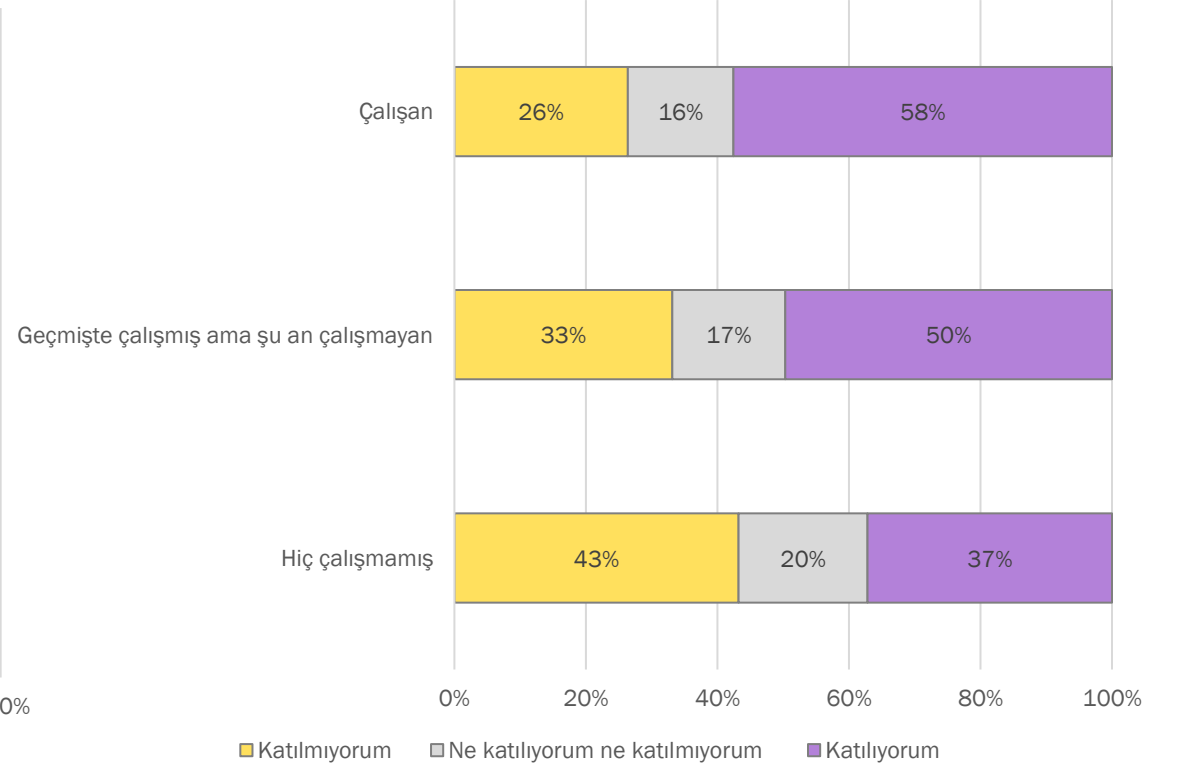
Kadın ve Çalışma (2020-2021)

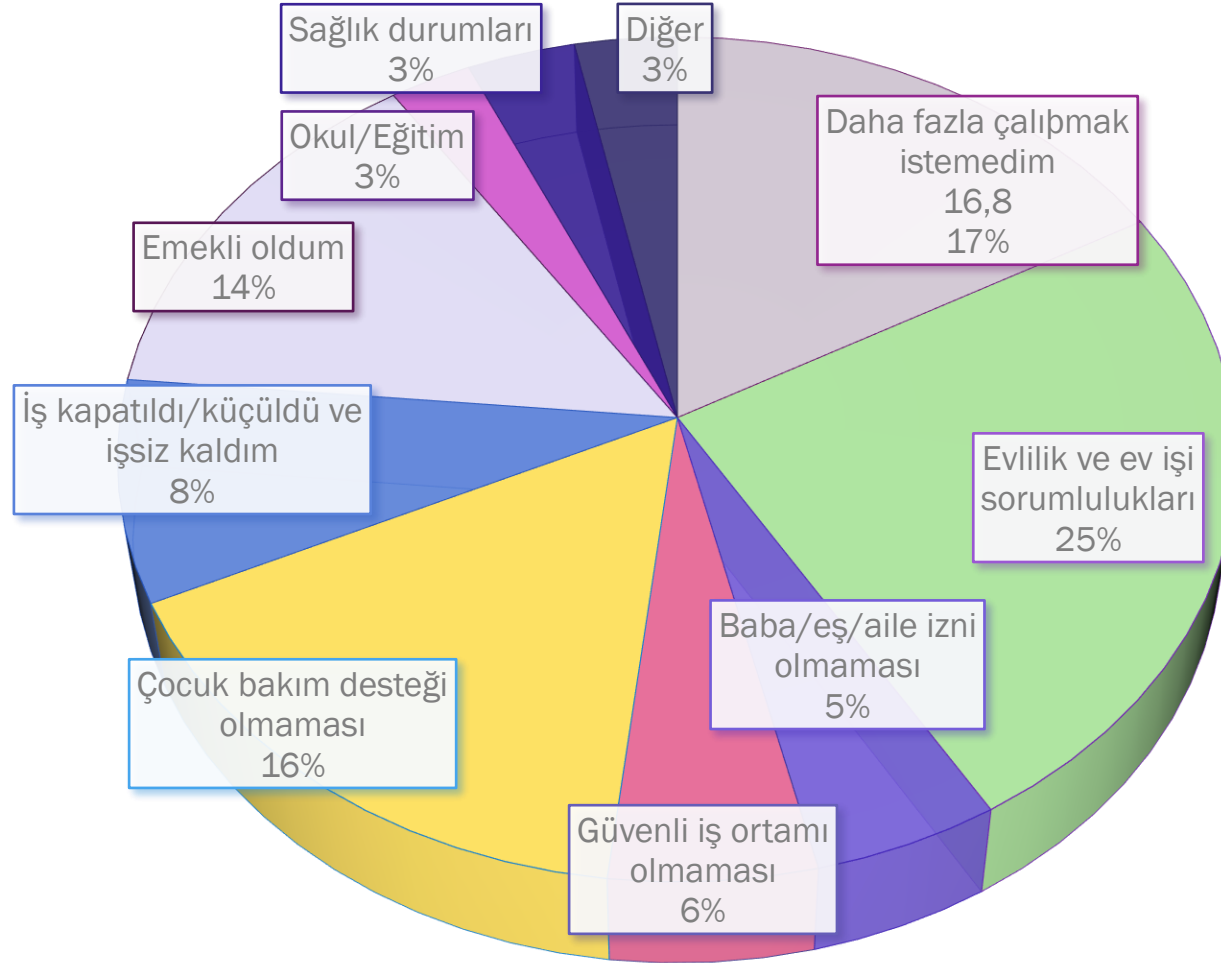
Feminizm kadın erkek eşitliğini savunur

Kürtaj kadının en temel haklarındandır, yasaklanamaz

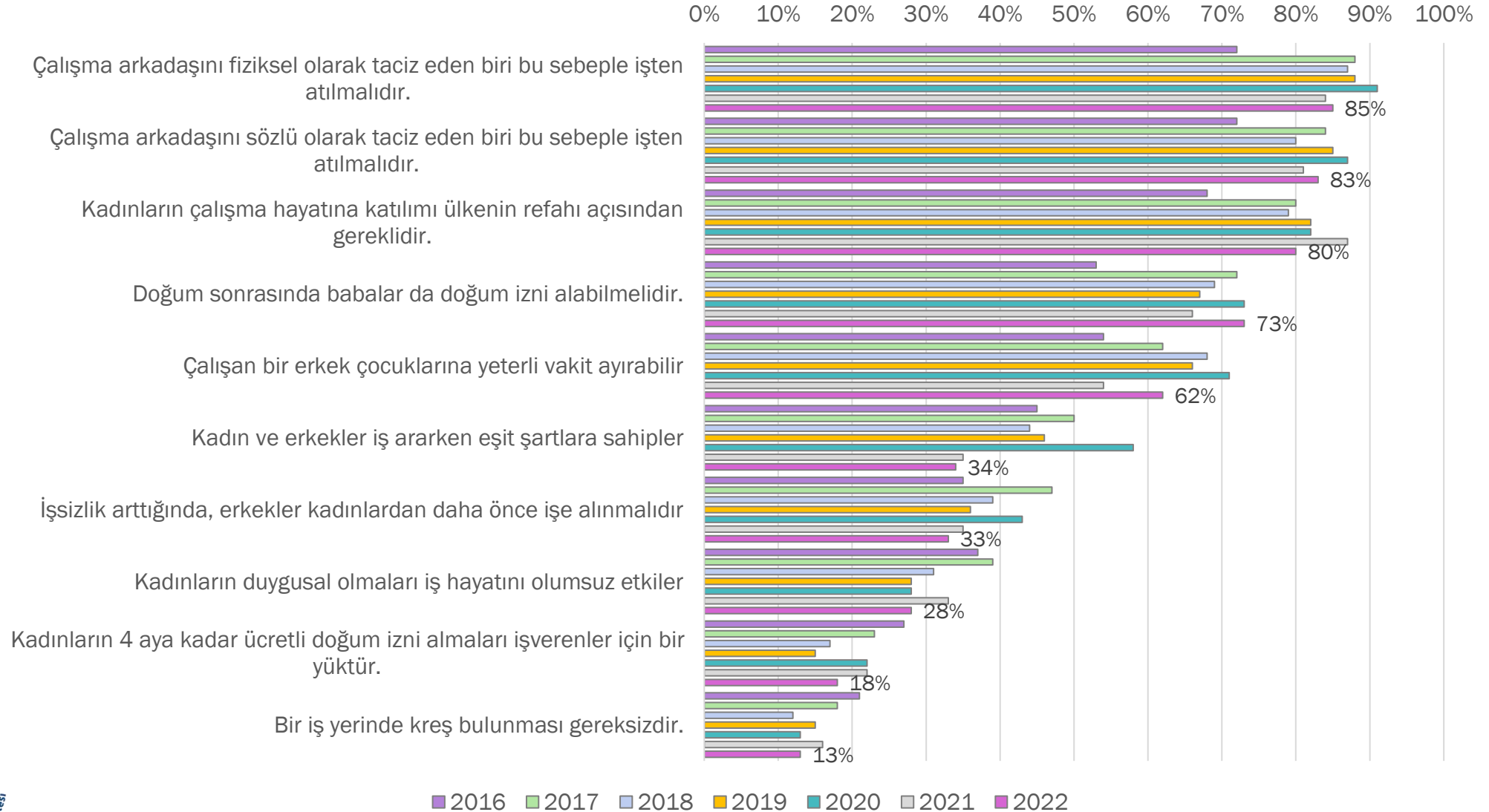
İş Bırakma Sebepleri (2016-2022)

Çalışma Hayatı ve Kadınlar

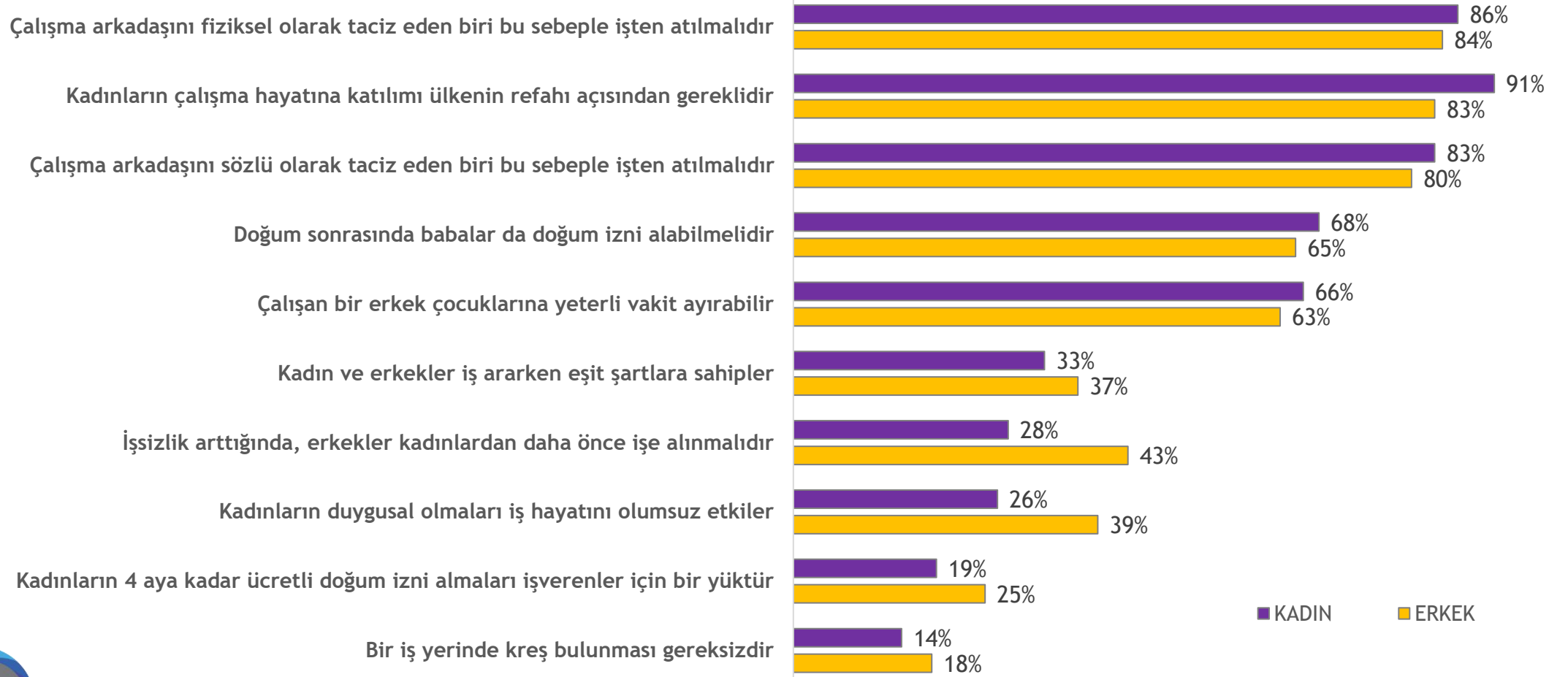
Yıllara göre değişim

Bu ifadelere ne kadar katılıp katılmadığınızı arasında değerlendiriniz.

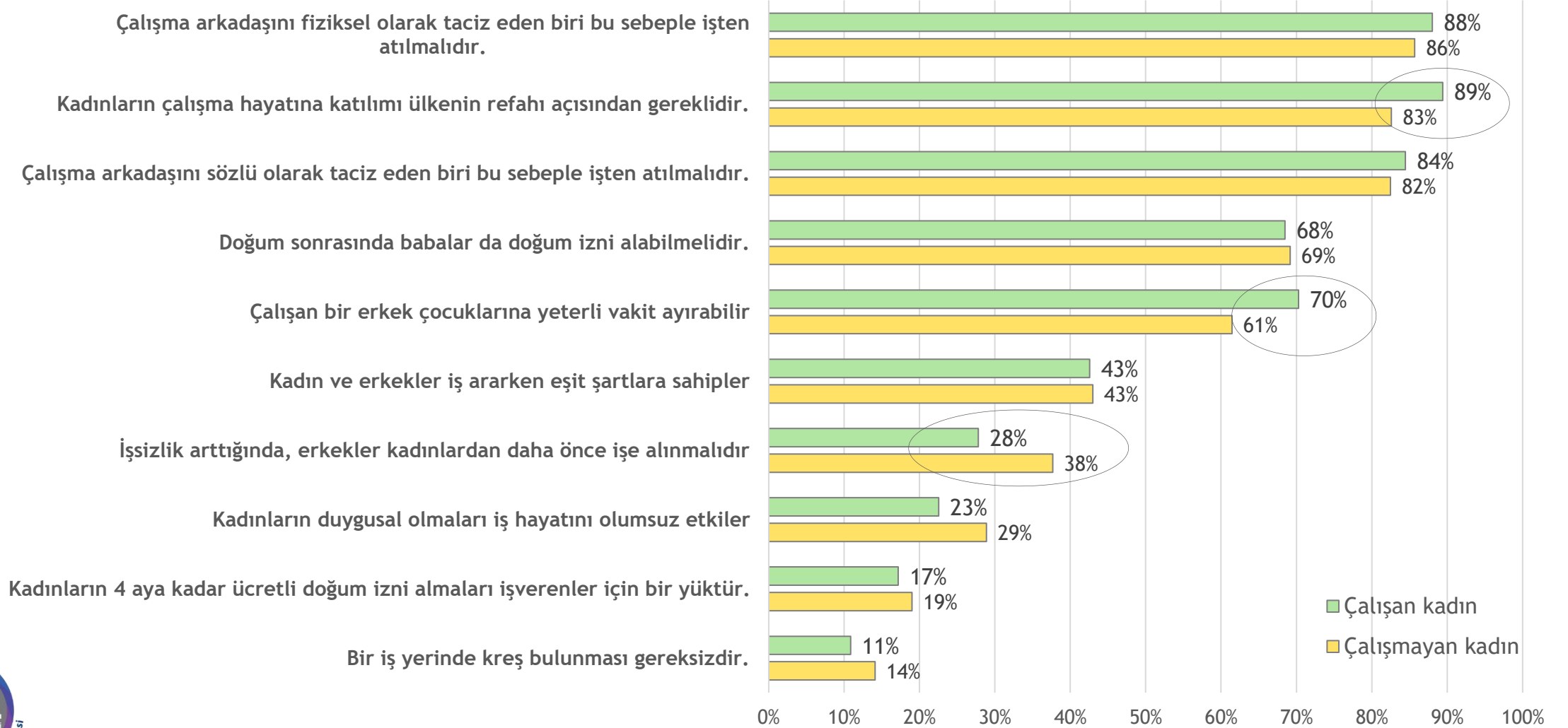
Çalışma Hayatı ve Kadınlar (2016-2022)

Bu ifadelere ne kadar katılıp katılmadığınızı arasında değerlendiriniz.

Çalışma Hayatı ve Kadınlar (2016-2021)

Bu ifadelere ne kadar katılıp katılmadığınızı arasında değerlendiriniz.

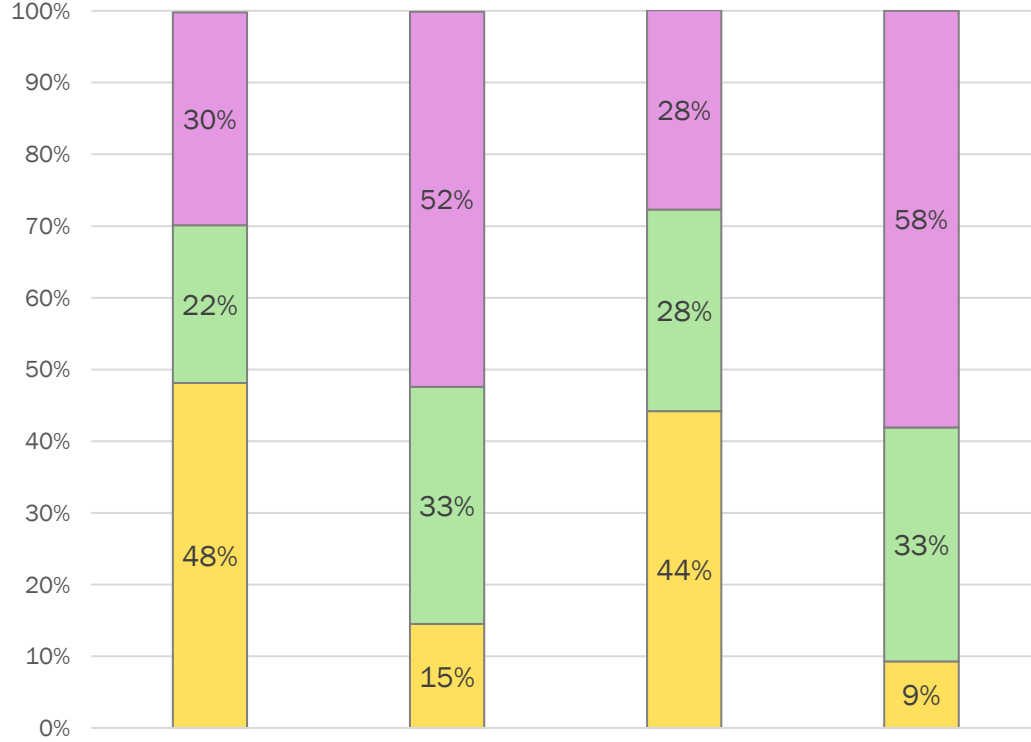
Türkiye'de Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması-2022

Çalışma Hayatı ve Annelik (2019-2022)

Bu ifadelere ne kadar katılıp katılmadığınızı arasında değerlendiriniz.

Annenin çalışmasının çocuk üstündeki olumlu etkileri görüşüne katılım kadınlar arasında erkeklere kıyasla daha güçlü

KADIN

Ev dışında çalışan bir annenin çocukları, onunla sıcak ve güvenli bir ilişki kurmakta zorlanır

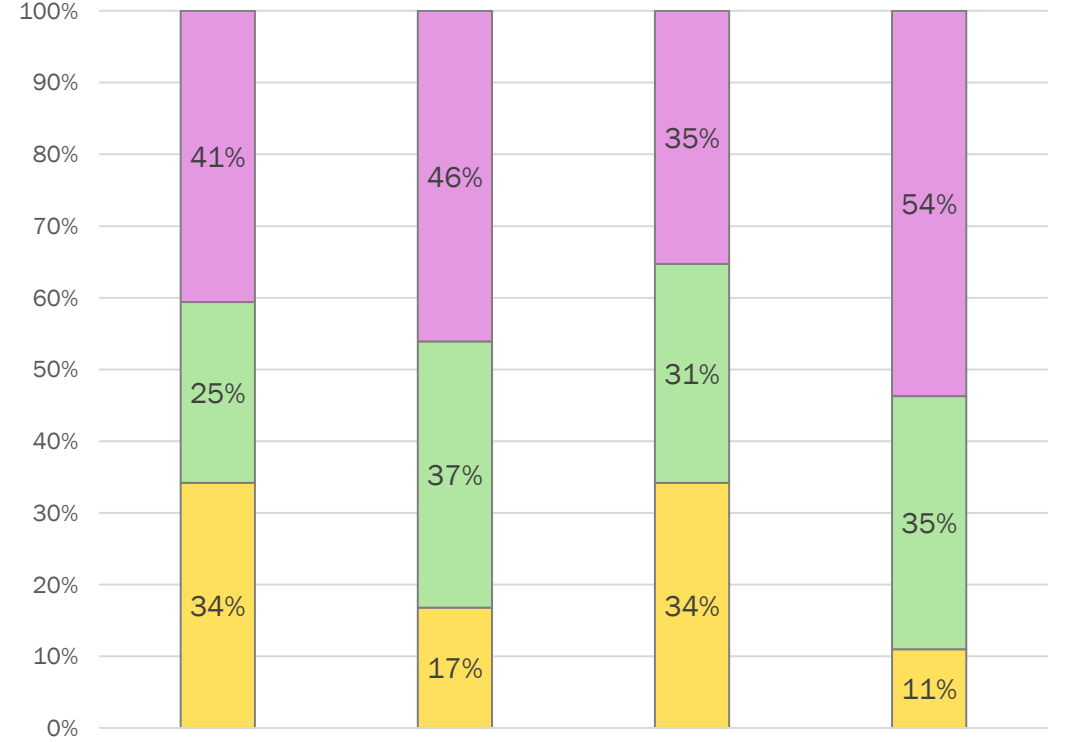
Annesi ev dışında çalışan çocuklar daha özgüvenli ve kendi ayakları üzerinde durabilen çocuklar olurlar

Annesi ev dışında çalışan çocuklar daha fazla psikolojik problem yaşarlar

Ev dışında çalışan anneler çocuklarına üretken ve dolu hayatlar kurmak konusunda rol modeli oluştururlar

Katılmıyorum Ne katılıyorum ne katılmıyorum Katılıyorum

ERKEK

Ev dışında çalışan bir annenin çocukları, onunla sıcak ve güvenli bir ilişki kurmakta zorlanır

Annesi ev dışında çalışan çocuklar daha özgüvenli ve kendi ayakları üzerinde durabilen çocuklar olurlar

Annesi ev dışında çalışan çocuklar daha fazla psikolojik problem yaşarlar

Ev dışında çalışan anneler çocuklarına üretken ve dolu hayatlar kurmak konusunda rol modeli oluştururlar

Katılmıyorum Ne katılıyorum ne katılmıyorum Katılıyorum

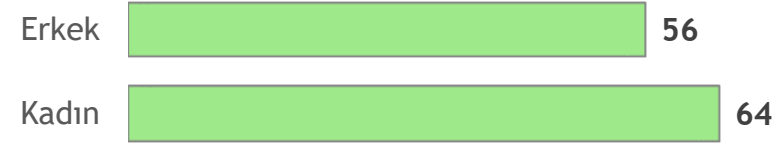

Toplumsal Cinsiyet Algısı

Toplumsal Cinsiyet Algısı 2016-2022

Toplam ölçek* puanları

Cinsiyet

Yaş

Eğitim

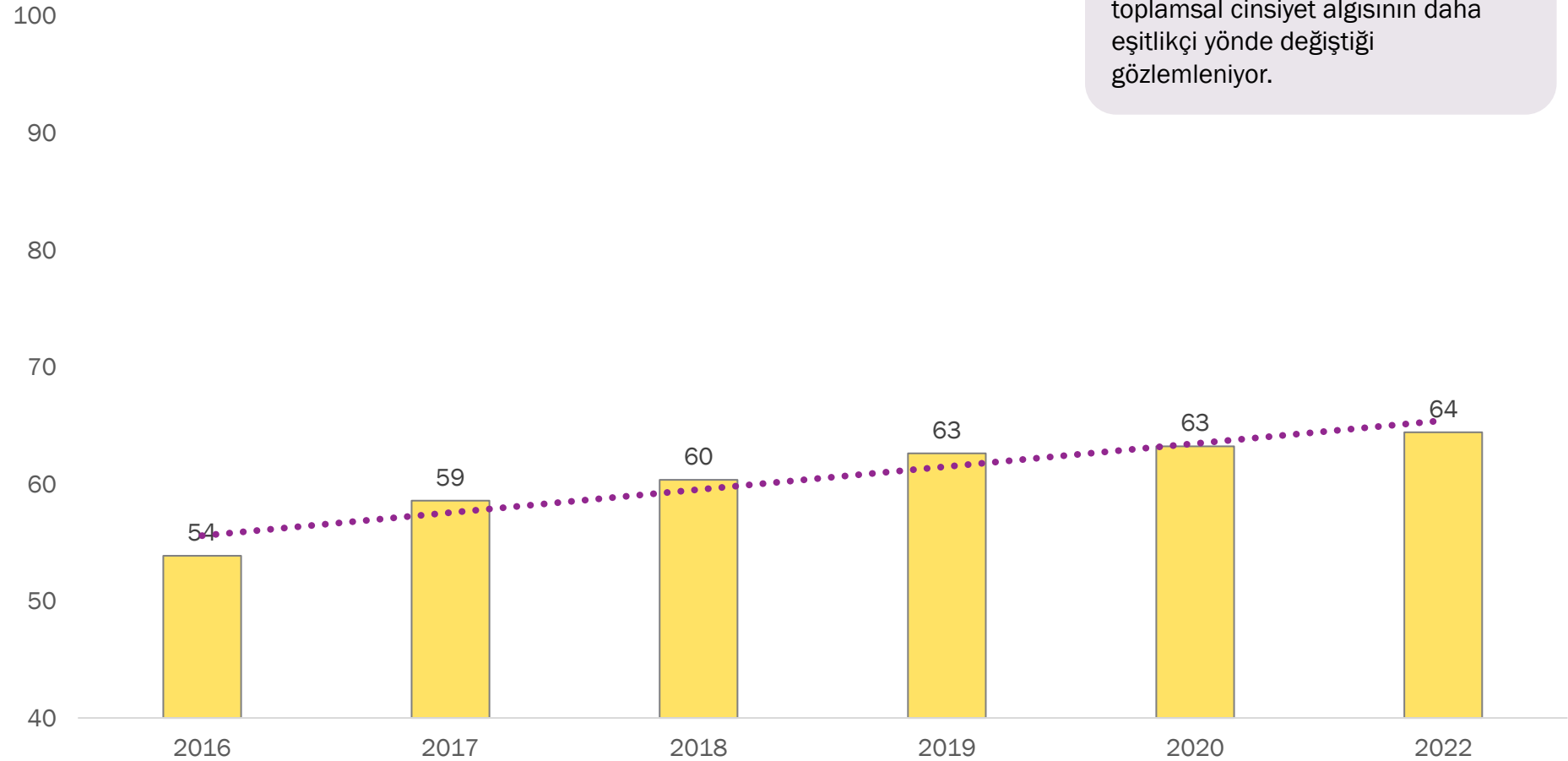
- 25 soru
- 1-5 arası değerlendirme alınıyor
- Toplam puan belirleniyor
- Puan yükseldikçe kişilerin daha eşitlikçi bir toplumsal cinsiyet algısına sahip oldukları öngörülüyor.

1-100 arası ölçek puanı

Toplumsal Cinsiyet Algısı 2016-2022

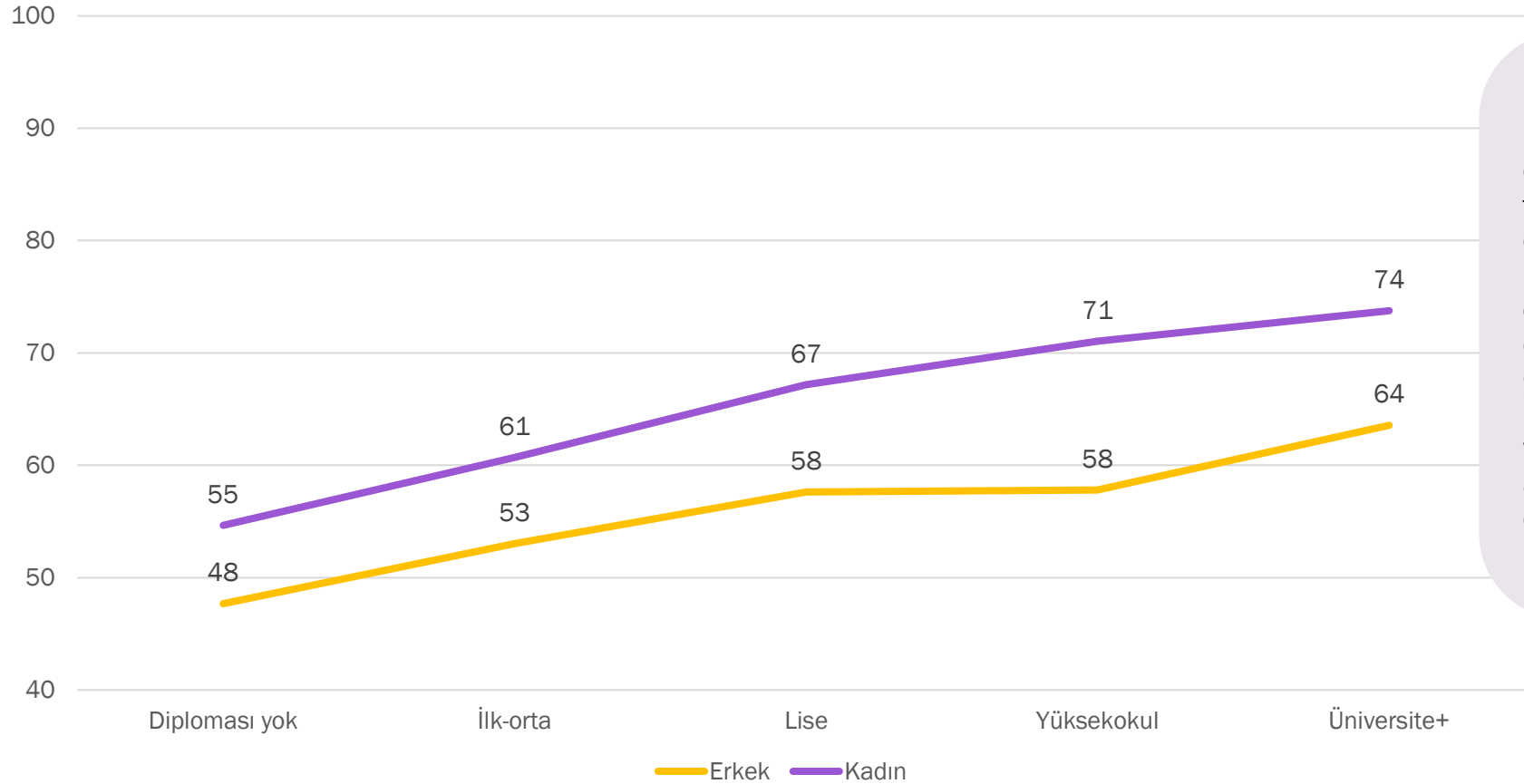
Toplam ölçek puanları

2016'dan 2022'ye katılımcıların toplumsal cinsiyet algısının daha eşitlikçi yönde değiştiği gözlemleniyor.

Toplumsal Cinsiyet Algısı 2016-2022

Toplam ölçek puanları

Kadınların bu sorulara cevapları erkeklere kıyasla daha eşitlikçi bir toplumsal cinsiyet algısına işaret ediyor. Hem kadınlar hem erkeklerde eğitim seviyesi arttıkça bu algı da daha eşitlikçi bir artış gösteriyor. Eğitimin kadınların eşitlikçi yönde bir toplumsal cinsiyet algısı ifade etmelerine katkısı daha güçlü ve istikrarlı.

Eşitlik var mı?

Türkiye toplumunda şu anda kadın ve erkekler eşit hak ve imkânlara sahip midir?

Türkiye’de kadın ve erkeklerin eşit hak ve imkanları sahip OLMADIĞI düşüncesi yıllar içinde hem kadın hem de erkekler arasında yükselişte.

Erkekler

Kadınlar

Teşekkürler!

#TTCKAA2020

Araştırma Ekibi

Prof. Dr. Mary Lou O'Neil - Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi
Doç. Dr. Aslı Çarkoğlu - İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü

İletişim İçin

Kadir Has Üniversitesi

Kadir Has Caddesi, Cibali, 34083 İSTANBUL

Tel: +90 (212) 533 65 32

Khasedutr

GenderKHAS

@Khasedutr

GenderKHAS

<http://www.khas.edu.tr>

<https://gender.khas.edu.tr/tr>

